

Излиза на 1 и 15
число на месеца.

Годишенъ абона-
ментъ **60 лв.**

Редакция и
администрация
Плѣвень.

ОРГАНЪ
на Българския Лозарски Съюзъ — София.

„Revue de Viticulture“ — „Weinbau Revue“
à Pleven — Bulgarie.

Съ отдѣли: Съюзъ на Лозаро-Винарскитѣ кооперации и Бюлетина на Лозаро-Овоц. Информ. Бюро — Плѣвень
Bund der Bulgarischen Weinbaugenossenschaften. Bulletin des Wein- u. Obst-informations-Buro — Pleven, Bulgarien.

Редакторъ уредникъ Г. К. Червенковъ. Ред. комитетъ: Ст. Икономовъ, В. Чапъровъ и В. Стрибърни.

СЪДЪРЖАНИЕ: 1) Къмъ абонатитѣ; 2) Покана; 3) По кредитирането на кооперативнитѣ изби — Василь Таушановъ; 4) Едно справедливо искане на лозаритѣ — В. Таушановъ; 5) Грѣшки при посаждане на ново лозе — Ст. Икономовъ; 6) Най-ранния сортъ грозде — Перлъ де Ксаба — Проф. Н. Недѣлчевъ; 7) Превръщане у вината — М. Стеф. Христова; 8) Химични сръдства за борба съ гроздовия молецъ — П. Чорбаджиевъ; 9) Българското лозарство и съхранението на гроздето въ пресно състояние — Н. Карамболовъ; 10) Зимни и пролѣтни работи въ овощната градина — В. В. Стрибърни; 11) Съюзни и дружествени; 12) Кооперативни; 13) Бюлетинъ на Лозаро Овощарското Информационно Бюро — Плѣвень; 14) Нашитѣ десертни грозда, овощия, зеленчуци и поукитѣ отъ тѣхния износъ — Инж. В. Чапъровъ; 15) Хроника.

КЪМЪ АБОНАТИТЪ.

Съ настоящия — 20-ти брой „Лозарски прегледъ“ приключва XV-та си годишнина.

Въпрѣки оскуднитѣ сръдства, съ които е разполагала редакцията, поради некоректността на маса абонати, които отказаха да се издѣлжатъ, издадоха се 20 броя, 256 двойни страници разнообразенъ и полезенъ материалъ по лозарство, винарство, овощарство, и търговска информация за продуктитѣ имъ.

При ценното съдействие на специалиститѣ сътрудници, лозаро-винарскитѣ кооперации и дружества и настоятелитѣ, „Лозарски прегледъ“ увеличи абонатитѣ си и укрепна.

„Лозарски прегледъ“ остава единственото издание у насъ по лозарство и винарство, което се списва при сътрудничеството на най-виднитѣ специалисти и практики. Само той най-вѣрно защитава интереситѣ на родното ни лозарство и винарство.

Но за да закрепне и продѣлжи редовното си излизане не е достатъчно само сътрудничеството на специалиста и материалната подкрепа на лозарскитѣ кооперации и малцината лозари, а е необходима подкрепата на голѣмата маса лозари, за да се издигне до степенъ на мѣродавенъ факторъ по изясненията на многото въпроси, засагащи лозарството, винарството и по защитата на интереситѣ имъ.

На предстоящи XI-ти Лозарски конгресъ на 28 февруарии, 1 и 2 мартъ въ София ще се изслушатъ всички критики и мнения по уреждането му, за да ги вземе подъ внимание за ръководство редакцията за следующата година.

Съ право редакцията се надява, че ще бжде още по-добре подкрепена идущата година.

РЕДАКЦИЯТА.

БЪЛГАРСКИ ЛОЗАРСКИ СЪЮЗЪ

№ 25

22 януарий 1931 година
СОФИЯ.

—о—

ПОКАНА

Управителния съветъ на Бълг. лозарски съюзъ, съгласно чл. 15 отъ устава опредѣля и свиква **единадесетия редовенъ лозарски конгресъ** на 28 февруари 1 и 2 мартъ 1931 год. въ ст. София въ помѣщението на аудитория 45 на университета на ул. „Тетевенска“ — входътъ отъ къмъ Булев „Дондуковъ“.

Като се припомня на лозарскитѣ дружества и кооперации — членове на съюза чл. 10, който гласи, че всѣки членъ е длъженъ да внесе редовно въ съюзната каса годишния си членски вносъ по 2 лева на декаръ лозе, умоляватъ се да го събератъ и донесатъ за отчитане.

Ще се допускатъ въ разискванията и гласуванието само редовно издѣлжилитѣ се делегати.

Дневния редъ на конгреса е следния:

- 1) Откриване на конгреса и изборъ на бюро.
- 2) Отчети на управителния съветъ и редактора на „Лозарски Прегледъ“ и докладъ на контролната комисия.
- 3) Разисквания по отчетитѣ и освобождаване отъ отговорностъ Управителния съветъ и редактора.

4) Реферати:

а) Данъчнитѣ облагания върху лозята, виното и материалитѣ отъ които се вари ракия отъ Н. Мънковъ.

б) Кредита за лозарството и винарството отъ Ив. П. Бързаковъ.

5) Гласуване бюджета за 1931 год. на съюза и редакцията и

6) Изборъ на новъ управителенъ съветъ и контроленъ и закриване.

Заб. Поздравления на конгреса ще се приематъ само писмено.

Членски карти и увѣрения за пътуване по Б. Държ. желѣзници съ 50% намаление дружествата и кооперациитѣ да поискатъ отъ Бълг. Лозарски Съюзъ „Площадъ Славейковъ“ № 7 IV етажъ София.

Съгласно окръжното на Главната Дирекция на Желѣзницитѣ № X—41—23 отъ този месецъ, т. г. делегатитѣ и членоветѣ на съюза ще пътуватъ по Б. Д. Ж. съ 50% намаление, но всѣки единъ трѣбва да се снабди съ **увѣрение и лична карта**. Тѣ сж вече готови отпечатани и подписани. Остава д-вата и индивидуалнитѣ членове да съобщатъ въ лозарския съюзъ по колко такива да имъ се изпратятъ.

Да се има предъ видъ, че увѣренията и личнитѣ карти трѣбва да бждатъ обгербвани, както е показано въ сжшитѣ. Освенъ това, на опредѣлено мѣсто въ личната карта носителътъ ѝ трѣбва да **залепи портрета си**, съ размѣри 4—5 х. 5.5 ст. и който трѣбва да бжде приготвенъ своевременно.

Г. г. делегатитѣ да бждатъ снабдени съ нуждитѣ пълномощия отъ лозарското си дружество или кооперацията, които ще представляватъ.

Съ поздравъ: Председателъ: Ив. П. Бързаковъ. Секретаръ: Д. Бъчваровъ. Подпредседатели: Моско Михайловъ и Кр. Нановъ. Членове: Г. К. Червенковъ, Ст. Димитровъ, Д-ръ Данковъ, Юрданъ Поповъ, Димо Овчаровъ, Алекси Серафимовъ, И. И. Хранковъ и Карапаневъ. Контроленъ съветъ: К. Невтяневъ, С. Пенчевъ и Ив. Мишаловъ.

Никола Хр. Мънковъ.

Данъцитѣ и лозаритѣ.

Нѣма по-голѣмъ въпросъ за лозарското съсловие отъ тоя за даначния му товаръ. Но нѣма и съсловие подхвърлено на случайности и капризи, често продиктувани отъ чужди интереси, като лозарското.

Колко пжти вече размѣра на събирания акцизъ се опредѣля съ гласуването на Държавния бюджетъ.

Въ лозарска България, нѣма за лозаря спокойни дни, спокойна година. Законодателството въ всички области и отрасли на икономическия ни животъ направи значителенъ прогресъ Само ние тѣпчимъ все на сжщото мѣсто.

Съ притаенъ джхъ всѣка пролѣтъ чакаме гласуването на новия Държавенъ бюджетъ. Не ни стига непосилния полски трудъ, който въ много поселища е довелъ населението къмъ видимо израждане, свръхъ всичко, за насъ ежегодно се нараждатъ кошмарни дни и месеци, дни на неизвестность, дни на очакване.

Ние, като никое друго съсловие, пѣщкаме подъ ударитѣ и разпоредбитѣ на единъ бездушень, драконовски законъ за акцизитѣ.

Винарската търговия е спѣвана отъ единъ режимъ, който души цѣлото съсловие, спѣва и тормози българскитѣ лозари и винари отъ малки до голѣми.

И вървятъ, нижатъ се годинитѣ, колелото се върти. Лозаритѣ и винари се пържатъ като риби въ едно и сжщо масло и като омагьосани не смѣятъ да си кажатъ болкитѣ, не реагиратъ, мълчатъ, чакатъ. А какво правятъ другитѣ? Вземете за примѣръ инвалидитѣ. За да постигнатъ своитѣ искания, тѣ, на рояци блокирваха не единъ пжтъ вратитѣ на Народното събрание и съ легални срдѣства постигнаха целитѣ си. Пенсионери, домопритежатели, лѣкари, пощенци и желѣзничари — всички водятъ упорита борба за по-сноското имъ поставяне въ държавното общежитие.

Погледнете юриститѣ. Има ли за

тѣхъ лошъ, неудобень стеснителень законъ?

Но придобивкитѣ, професионалнитѣ блага, не падатъ отъ небето, драги лозари, а се извоюватъ.

На кого чакате Вие? Кой, мислите, ще отиѣни закона за акцизитѣ? Она ли, които, благодарение на предвидени % отъ глобитѣ, ежегодно си поделятъ по десетки хиляди лева, смѣкнати отъ коравия Вашъ и нашъ залѣкъ?

Напразно ще чакаме ние други да се загрижатъ за насъ.

Драги лозари, ето, предстои да се измѣни закона за акцизитѣ и намъ се налага да кажемъ думата си. Но, не само това. Ако ние представляваме едно будно и съзнателно съсловие, нѣма да намѣримъ по-удобень случай да скѣсаме веригитѣ, които години вече ни сковаватъ.

Ние съзнаваме, като добри граждани, че трѣбва да плащаме данѣкъ, но готови ли сме да предложимъ на правителството една система за събирането му, която да ни избави отъ досегашния кошмаръ, отъ тормоза на недобросъвестни и заинтересовани приложители на закона за акцизитѣ?

Имаме ли ние едно единно схващане на цѣлото съсловие, по размѣра и системата на облаганието?

Ето, тоя въпросъ се изправя предъ насъ съ всичката сериозность и навременность

Българския лозарски съюзъ, не единъ пжтъ се е занимавалъ съ него и ето сега въ предстоящия конгресъ, тѣкмо на време, го поставя наново.

Проникнати отъ съзнанието, че на този конгресъ има да се решава тоя сждбоносень за лозарското съсловие въпросъ, нека помислимъ здраво и, съ огледъ на общитѣ интереси на държава и народъ, да предложимъ измѣнения, въ закона за акциза, които наистина биха внесли по-голѣма справедливость и, главно, едно успокояване за данѣкоплатеца лозаръ.

Въ това тежко и за държавния фискъ време, безпорно би било наивно да се мисли, че може нѣкой държавникъ, отъ която и партия да изхожда, да се убеди, че поземления единенъ данъкъ ще бжде по удобенъ за държавата, дори и ако се предвиди въ по-голямъ размѣръ.

Сегашниятъ начинъ на събирането на акциза ѝ гарантира сигуренъ и редовенъ приходъ, който доброволно съ всѣка продажба на питиетата, постъпва.

А принудителното събиране на да-

наци не представлява удоволствие за никое управление.

Съ тия кратки бележки азъ апелирамъ къмъ сдруженитѣ лозари да обмислятъ сериозно поставения въпросъ за лозарския данъкъ и масово да се явятъ на конгреса, за да може да се вземе едно целесъобразно и разумно решение.

Лозаритѣ могатъ да бждатъ сами ковачи на сждбата си.

Ще пожелаятъ ли това?

Василь Таушановъ

По кредитирането на кооперативнитѣ изби.

Твърде мжно, може би невъзможно, би било съществуването на кооперативнитѣ винарски изби безъ съдействието на капитали. Българския лозаръ, поради своята социална сжщность, не може въ предприятието да внесе нищо друго, освенъ продукта си за преработка и постепенно необходимия дѣловъ капиталъ. Поради това кооперациитѣ въ началото на своята дейность не разполагатъ съ абсолютно никакви други сръдства, освенъ гроздето и дѣловия капиталъ на членовѣтѣ. Постепенно тѣ вървятъ къмъ икономически и технически подобрения. Въ това отношение тѣ за дълго ще бждатъ зависими икономически, докато създадатъ свои собствени сръдства. До тогава винаги осезателно ще чувствуватъ нуждата отъ кредитъ. Най-големия кредиторъ на кооперативнитѣ изби за сега е Земледѣлската банка. Тя отпуска на кооперациитѣ варантенъ, ипотечаренъ и личенъ кредитъ, при сжщитѣ условия, както и на частнитѣ стопани. Доколкото паричния пазаръ у насъ е стесненъ и намирането на пари отъ частни учреждения и лица е при много по неизносни условия, Земледѣлската банка въ туй отношение играе блатворна роля. Постави ли се, обаче, въпроса, какъ кооперациитѣ свързватъ двата края при високъ лихвенъ процентъ, до колко осществяватъ задачитѣ си, проблематична е стопанската роля на тоя кредитъ. Все пакъ той за дълго ще бжде необходимъ. Земледѣлската банка е схващала необходимостта отъ кредитъ за кооперативнитѣ изби и имъ е отпущала достатъчно такъвъ въ границитѣ на материалнитѣ гаранции, които кооперациитѣ могатъ да дадатъ.

Недоразумението обаче възниква между Земледѣлската банка и кооперативнитѣ изби, когато последнитѣ искатъ сръдства да закупватъ грозде отъ не членове. Въ неоразжайни години кооперациитѣ, за да използватъ поне отчасти капацитета на избитѣ, прибѣгватъ по необходимостъ къмъ закупуване на грозде отъ частни стопани. Никой частенъ стопанинъ, обаче не

дава гроздето си преди да му се заплати. Ето защо въ този моментъ кооперациитѣ най-много се нуждаятъ отъ пари. Земледѣлската банка въ повечето случаи не отпуска искания за тази цель кредитъ. Тукъ започватъ хитруванията и заобикалянията, които не сж желателни за кооперациитѣ, нито банката трѣбва да става причина за тѣхъ.

Съображенията на З. Б. за да се откаже този кредитъ на кооперациитѣ се свеждатъ къмъ следното:

Закупуването на грозда за преработка отъ стопани, които не членуватъ въ кооперацията, противоречи на нейнитѣ принципи. Кооперацията въ случая се явява като частенъ търговецъ и прави здѣлки при сжщитѣ условия, както него.

Закупуването на грозда отъ частни стопани създава убеждението въ лозаритѣ, че тѣ безъ да влизатъ въ кооперацията намиратъ добъръ пазаръ на своя продуктъ. При това кооперацията закупува въ много случаи на твърди и по благоприятни цени, отколкото предлага частния търговецъ, държи смѣтка за качеството на гроздето, заплащайки го споредъ процента на захарта, безъ да мами лозаря. Освенъ това, частния стопанинъ нѣма никакви задължения къмъ кооперацията, нито понася нѣкакви рискове, каквито има кооператора.

Така кооперацията подбива сама своята стойность, както предъ лицето на външнитѣ лозари, така и предъ своитѣ членове.

Друго неудобство, което се сочи по този случай е, че кооперацията закупува гроздето отъ частния стопанинъ на твърди цени. Това не съответсува на кооперативната практика. При днешното състояние въ ценитѣ на земледѣлскитѣ продукти, заплащането на твърди цени може да бжде фатално изобщо за кооперацията.

За да не отпуска банката кредитъ на кооперациитѣ за споменатитѣ цели се истъква и обстоятелството, че въ нѣкои случаи се ощетяватъ стопанитѣ, които продаватъ гроздето си,

Кооперацията закупва обикновено гроздето по твърди цени съ огледъ на тия, каквито сж въ момента на гроздобера. Гроздето на своитѣ членове тя изплаща отначало по една временна оценка. Кооператоритѣ получаватъ обикновено само 80% отъ стойността на внесеното грозде и то по времената оценка. Въ края на отчетната година, като се взематъ подъ внимание всичкитѣ разходи по преработката на продукта и подържането на кооперацията, ако не се явятъ загуби, се плаща на кооператоритѣ останалата сума. Въ случай, че кооперацията реализира печалба, тя остава за кооперацията, безъ да се възползватъ отъ нея стопанитѣ, които сж продали гроздето си на кооперацията.

Това сж въ общи линии по главнитѣ съображения, поради които се отказва отъ З. Б. кредитъ на кооперациитѣ за закупване на грозда отъ не членове.

Нашата задача е да видимъ, до колко състоятелни и стопански оправдани сж тѣзи аргументи, отъ гледището на добре разбранитѣ кооперативни интереси.

Явяването на винарскитѣ кооперации въ качеството си на закупвачи на грозда отъ частнитѣ стопани, се е посрѣщало винаги съ радостъ въ лозарскитѣ срѣди. Кооперацията обикновено закупва сравнително голѣми количества грозде и съ това се явява като регулаторъ на ценитѣ въ гроздобера. Особено значение добива явяването на кооперацията на пазаря, когато на последниятъ имаме повече предлагания, а частнитѣ търговци съзнателно се въздържатъ отъ покупки. Никога въ такива случаи спекулативнитѣ интереси и съображения на частния търговецъ не могатъ да бждатъ идентифицирани съ тия на кооперацията. Последната винаги се е стремела да даде една по задволителна цена на лозяря въ сравнение съ частния търговецъ. Вънъ отъ това, самото съществуване и явяването на кооперацията на пазаря, влияе косвено за повдигане цената на гроздата. По тия съображения колкото по добре се посреща отъ лозаритѣ този фактъ, толкова по враждебно се отнасятъ къмъ него частнитѣ търговци. Твърде знаменателни сж въ туй отношението, констатациитѣ, които се правятъ въ отчета отъ управ. съветъ на кооперация „Гъмза“ Сухиндолъ... „Търговцитѣ се въздържаха и казаха на лозаритѣ: „карай, цена нѣма, както мине!“ И въ мигъ положението имъ се улесни, когато кооперацията обяви, че свободно ще приема гроздето и на нечленове на сжитѣ кооперативни начала, при петдесетъ на сто авансъ“.

Тукъ интереситѣ на другитѣ лозари биватъ косвено защитени отъ кооперацията.

Никога до сега, при закупване на грозда отъ частни стопани, не е създавало разочарования въ членоветѣ, нито пъкъ е отблъсквало другитѣ лозари отъ кооперацията. Кооператоритѣ добре знаятъ, че се закупва грозде само, когато внесеното отъ тѣтъ не е достатъчно.

Това сж изключително неоружайни за тѣхъ години, а не система въ кооперацията. Отъ друга страна мнозина лозари, стоящи вънъ отъ кооперацията, виждатъ растящитѣ изгоди, които кооперацията предлага и винаги сж готови да влѣзатъ за членове. Повечето кооперации, обаче, въ нормални реколти нѣматъ възможностъ да преработятъ повече отъ онова, което тѣхнитѣ членове внасятъ, а липсата на срѣдства не имъ позволява да пристѣпятъ къмъ разширяване на избитѣ.

Неудобството при закупването на грозде по твърди цени не може да се отрече. Кооперациитѣ по принципъ трѣбва да се стремятъ да го отбѣгватъ. Но знаятъ се българскитѣ условия, нивото на кооперативното съзнание. Много пжти сж мжка сж били убеждавани кооператоритѣ за елементарни жертви, а камо ли частнитѣ стопани, които съ нищо не сж свързани съ кооперациитѣ. Най-добре би било да възприематъ и тѣ временната оценка, по този начинъ да се предварди и кооперацията отъ евентуални неблагоприятни изнѣнади. Когато обаче не могатъ да се склонятъ частнитѣ стопани на тѣзи условия, кооперациитѣ между дветѣ злини избиратъ по-малката — купуватъ на твърди цени.

Нека се спремъ сега и на последното съображение — лишаването на частнитѣ стопани отъ евентуално реализирани печалби.

Вѣрно е, че въ края на отчетната година, следъ окончателно изплащане на внесеното грозде, става разпредѣление на печалбитѣ, ако такива има, безъ да се възползватъ отъ тѣхъ стопанитѣ, които сж продали гроздето си на кооперацията. Трѣбва веднага да се прибави, че тия печалби не облагодетелстватъ частно лице, а едно обществено предприятие. Най-много, което може да получи организирания кооператоръ, отъ това е 8% дивидентъ на внесенитѣ дѣлове, останалата голѣма частъ отива въ разнитѣ фондове, които кооперацията има и една малка частъ за възнаграждение на ръководния и технически персоналъ.

Не трѣбва да се забравя, че кооперативната изба е парекселансъ търговско предприятие, което има все пакъ свои капитали, носи рискове и припада му се една частъ отъ печалбата. Стопанина, който е продалъ гроздето си на цена, която въ момента е намѣрилъ за изгодна, който нѣма никакви задължения, отговорности, който не се интересува, ако кооперацията загуби, нѣма никакво право да се интересува отъ печалбитѣ на кооперацията.

Най-после, за да приключимъ, необходимо е да се подчертае, че за нашитѣ винарски кооперации, които работятъ съ чужди капитали, които не сж изплатили още своитѣ постройки и другия инвентаръ, за които се полага известенъ минимумъ отъ технически и ръководенъ персоналъ, абсолютно необходимо е да използватъ максималния капацитетъ на избитѣ. Една коопе-

ративна изба има постоянни разходи, които сж неизбежни, безразлично какво производство има.

Ето защо не само интереситъ на кооперациитъ, но и тия на Земл. Банка диктуватъ да се подкрепятъ кооперациитъ въ неуражайни години съ срѣдства. Такива години сж лоши за

лозаря, но фатални сж за кооперацията, ако тя не вземе мърки. На Земледѣлската банка не сж чужди интереситъ на кооперативнитъ винарски изби и тя трѣбва веднѣжъ за винаги и навсѣкжде да разреши този въпросъ благоприятно за кооперациитъ.

В. Таушановъ

Едно справедливо искане на лозаритъ.

Растящето значение, което отъ нѣколко години насамъ добива износа на българскитъ десертни грозда и сравнително добрия приемъ, който тѣ намѣриха на чуждитъ пазари, привлича неизбежно вниманието на мнозина. Явна е тенденцията да се увеличава значението на този артикулъ. Благоприятни сж за сега перспективитъ за пласирането му на чуждитъ пазари. Ето защо наложителна е намѣсата на държавата въ тази търговия. Само че тая намѣса не трѣбва да бжде случайна и частична, а системна и планомѣрна, въ мъркитъ за улеснение на търговията съ грозда. Съ въпроса, обаче за организиране на износа, за подпомагане на обществената и частна инициатива въ това отношение, за неприкжнати грижи за разширяване и задържане на пазаритъ за нашитъ грозда и пр., не се изчерпватъ грижитъ на държавата. Вѣрно е, че пазаря е единъ отъ първостепенитъ фактори, който дережира въ много отношения производствения процесъ, но сжщо така съ не по-малка тежестъ е вѣренъ и факта, че качеството на самата стока, улеснява и подпомага усилията на онѣзи, които се грижатъ за разширяване и задържане пазаря на съответната стока. Поради това грижитъ на държавата да организира по добре търговската страна съ износа на българскитъ грозда, не трѣбва да бжде изолиранъ отъ грижитъ за производството му по конкретно — да се създадатъ благоприятни условия на лозаря за получаване на повече и по-високо качественъ продуктъ за износъ. Въ тази областъ се налага отъ страна на държавата една система отъ мѣроприятия съ целъ не само да защитятъ интереситъ на лозаря производителъ, но и да му се помогне въ самото производство. Ще засегна само една частъ отъ грижитъ, въ които държавата би трѣбвало да подпомогне лозаря. Макаръ да се касае до единъ чисто технически въпросъ, който засѣга непосредствено самия производителъ, възможността обаче да бжде изобщо разрешенъ непременно изисква съдействието и материалната подкрепа на държавата.

Въпроса се отнася за подпорната конструкция на новитъ лозови насаждения, плода на които е предназначени изключително за износъ.

Благоприятната перспектива, която се открива съ износа на гроздата, главно Афузъ-Али и Димятъ, на първо мѣсто повиши интереса на лозаря къмъ тѣзи грозда. Въ последнитъ нѣкол-

ко години площта, която тѣ заематъ, непрекъснато расте. Въ това отношение агрономитъ, съ съдействието на Министерството на земледѣлието, сж пропагандирали твърде много за разширяването на тѣзи насаждения въ лозарскитъ райони, където има благоприятни условия за получаване на качественъ продуктъ. При тѣзи условия, лозарътъ на много мѣста е направилъ всички възможни материални жертви да намѣри срѣдства, за да подготви нови мѣста или замѣни старитъ съ Афузъ Али и Димятъ.

Но заедно съ нарастване площта, заета съ тѣзи грозда, съ все по-голъма тежестъ се слага въпроса предъ лозаря за начина, по който той трѣбва да постави технически по добре отглеждането на лозето. Когато отъ друга страна този интересъ на лозаря е свързанъ съ условието да се произведе стока предимно за чуждия пазаръ, когато площта съ новитъ сортове добива все по голѣмо стопанско значение, държавата не може да се дезинтересира отъ условията и нуждитъ на това производство. Най-сжществената подкрепа, която се налага да направи държавата въ момента за лозаритъ, то е да подпомогне последнитъ да поставятъ цѣлото свое производство, предназначено за износъ, на подобающа техническа висота. Нѣма две мнения, че едно сжщественно условие въ туй отношение, при отглеждането на лозята, засадени съ десертни грозда за износъ, е тѣ да бждатъ поставени на телена конструкция. Не е необходимо тукъ да се изброяватъ нейнитъ технически предимства отъ гледището на лозарската наука и практика. Тукъ чисто търговскитъ съображения сж най-убедителниятъ аргументъ за нейното въвеждане. Искаме ли да получимъ една стока, отговаряща на всички най-прецизни изисквания, каквито чуждия пазаръ търси, това е възможно да се постигне най-леко и фактически най-ефтино само чрезъ поставянето на тѣзи насаждения върху телена конструкция. Тя се налага и отъ гледището на поминѣка на заинтересованото лозарско съсловие, къмъ чийто интереси държавата не трѣбва да бжде безучастна. Използването на телената конструкция въ лозето дава възможностъ при равни други условия, да повишимъ чистия доходъ отъ единица площъ. Съ това се възнаграждава справедливо труда и капитала, които лозаря е вложилъ при отглеждането на тази култура. Но българския лозаръ, въпрѣки безспорното желание

и ясното съзнание за голѣмитѣ и ценни предимства, които телената конструкция му предлага въ сравнение съ единичната колова подпора, ще се види и е вече въ невъзможност да се възползува отъ нея. Защото създаването на единъ декаръ лозе съ Афузъ-Али и довеждането му до плодъ е може би най-скѣпата култура, каквато ние познаваме. Подготовка на почвата, набавянето на лозовия материялъ, засаждането му, отглеждането на лозето презъ първата и втората година, безъ презъ това време да се получаватъ нѣкакви приходи, поглѣща много сръдства на лозаря, които той намира мѣчно и при тежки условия. Най-късно въ началото на третата година настѣпва новъ ужасъ за лозаря. Той трѣбва да постави подпорна конструкция на своето лозе. За целта е необходимо тель, бетонъ и желѣзо. Телената конструкция съ тия материали поглѣща другъ лѣвски пай отъ капитала вложенъ за създаване на лозе съ Афузъ-Али. Именно тукъ трѣбва да се почувствува подкрепителната роля на държавата за лозаря, за да не дойде разочарованието.

Грижитѣ на държавата за организиране на пазаря и провеждане на една по-съвѣстна контрола въ експортнитѣ райони на грозда не задоволяватъ непосредственитѣ нужди на лозаря. Нѣщо повече, контролата, при това ниво на отглеждане на гроздата за износъ, засѣга най-много лозаря производителъ. Голѣмия шкартъ при контролата е едно обикновенно и масово явление. Малцина сж лозаритѣ въ туй отношение поставени при по-благоприятни условия. Малкия процентъ качествено грозде, което лозаря отдѣля за износъ, е въпросъ, който не би трѣбвало да бжде безинтересенъ за държавата. Макаръ че съвѣстната контрола, която съпѣтствува гроздето за износъ, засѣга чувствително интереситѣ на лозаря, това не значи да се иска нейното премахване. Напротивъ за издигане репутационето на нашитѣ грозда, тя трѣбва да стане по-прецизна и повсемѣстна. Заедно съ това, обаче, предъ държавата се слага въпроса да помогне въ случая на лозаря, като му създаде условия за по-добро производство. Така ще се намали значително процента на шкартираното грозде, ще се увеличи количеството на качественото грозде и облекчи лозаря. Въ значителна степенъ това може да се постигне чрезъ телената конструкция. Тя е особено необходима въ северна България. Даннитѣ на опитната лозарска станция потвърждаватъ, че при рѣзитбитѣ Гюю и Ройя, за които е необходима телена конструкция, имаме по-добри резултати.

Като вземемъ подъ внимание даннитѣ за количеството на гроздето, теглото на единъ гроздъ, на едно зърно, процента на чепката въ грозда, процента на шкартираното грозде, явно е предимството на рѣзитбитѣ възможни само при телена конструкция. За набавянето, обаче, на материалитѣ—тель, желѣзо, бетонъ сж необходими много сръдства. Тукъ е необходимо съдействието на държавата. Лозаря не иска тѣзи материали безъ пари, но той иска заради жертвитѣ, които понася, да бжде поне тукъ,

при доставянето на тѣзи материали, благоприятствуванъ отъ държавата. Още повече, че ценитѣ на тѣзи материали сж много високи, благодарение на покровителствената и митническа политика на държавата.

Митото за 100 кгр. тель съ дебелина отъ 1.5—6 мм. е 20 златни лева, а за тель дебела отъ 0.5—1.5 мм. е 22 златни лева. Къмъ това се прибавятъ и 20% общинско право и други по дребни права. Общо единъ килограмъ тель въ зависимост отъ дебелината държавата го обременява съ 6—7.5 лв. До като стигне до Плъвенъ напимѣръ: преносъ, комисиони и пр. тѣзи разности се покачватъ минимумъ 8 лева, на кгр.,¹⁾ а като поставимъ къмъ тази сума и печалбата на търговеца, при една продажна цена отъ 18—20 лв. кгр. лозаря бива обремененъ въ случая да купува този материалъ двойно-поскъпо. Сжщата история се повтаря и съ желѣзото винкелъ и Те-айзенъ.

Една стѣпка отъ страна на държавата за облекчение на лозаря и подобрене на производството му е да поеме тя доставката на тѣзи материали при благоприятни за лозаря условия. Ежегодно лозаритѣ даватъ на държавата стотици милиони, безъ да се отдѣля нѣщо отъ тѣхъ за самоото лозарство. Държавата би могла да подкрепи тукъ лозаря като допусна вносъ безъ мито. Тукъ Земледѣлската банка би могла да бжде най-полезна. Не трѣбва да се толериратъ само опредѣлени производствени клонове. Това, което банката е правила за земледѣлскитѣ стопани при снабдяването имъ съ инвентаръ, семена, кредитъ и пр., може да направи и за лозаря. Тя най-ефтино и при най-изгодни условия би могла да достави тѣзи материали за лозаря.

Неразривно съ това стои въпроса за кредитирането на лозаря при засаждането на новитѣ лозови насаждения. Особено кредита е необходимъ при поставянето на телена конструкция. Когато последната е съ желѣзо, никога не губи много отъ себестойността си. Нейната ликвидационна оценка е висока. Тя повишава доходността на лозето. При това положение гаранцитѣ на лозаря по отношение на банката сж по сигурни. Не е достатъчно обаче, само да се даде кредитъ на лозаря. Последниятъ, поради естеството на самата култура при създаването ѝ, трѣбва да бжде дългосроченъ. И още нѣщо, за да се изпълни стопанското предназначение на кредита. При тѣзи високи лихви, проблематична е рентабилността и на най-доходната култура, когато се работи съ чужди капитали. Ето защо налага се изобщо намаляване на лихвения процентъ.

Това е частъ отъ чисто конкретнитѣ искания на лозаритѣ. Тѣ трѣбва да бждатъ ведно съ други издигнати на лозарския конгресъ и съ по-голѣма настойчивостъ да се поставятъ предъ онѣзи фактори, отъ които зависи тѣхното благоприятно разрешение.

¹⁾ Приблизителната цена на теля безъ митото е 8 лева. Сжщата тель българско производство, не толкова качествена, струва 14 лв. на пазаря. Бел. а.

Ст. Икономовъ.

Грѣшки при посаждане на ново лозе.

Засаждането на едно много годишно растение, каквото е лозата, надеждитѣ, които възлага на него стопанина за своето препитание, изискватъ повече внимание и достатъчно познания, защото грѣшкитѣ извършени при основаване на лозето се чувстватъ дълги години следъ това. Отдавна мина времето, когато човѣкъ можеше да има лозе само за удоволствие, да събира колкото е възможно повече сортове и да се гордѣе съ това предъ съседитѣ си. Днесъ кризата налага на всички да потърсятъ доходъ само отъ лозята си и, за да бжде този доходъ задоволителенъ, не трѣбва да се допускатъ грѣшкитѣ, които нѣкога се правеха при възобновяването на унищожениятъ отъ филоксерата лозя. Ето какво трѣбва да знае лозаря, за да избѣгне грѣшкитѣ и да тури на здрава основа своето лозе:

1. Въ какви почви да се засаждатъ лозята.

Лозата вирѣе добре въ почти всички почви, но тя дава добъръ доходъ само въ отцеднитѣ дълбоки, достатъчно богати рохки почви. Въ сбититѣ и влажни почви тя не дава доброкачественъ плодъ, а освенъ това и много болести, на които е изложена тамъ увеличаватъ напрядно разходитѣ по отглеждането ѝ. Гроздето не узрѣва добре, не издържа транспортъ или дава долнокачествени вина.

Пѣськливитѣ мѣста край рѣката. Марица, въ Варненско, въ Горно Джумайско, Неврокопско, Петричко и другаде и камениститѣ такива въ Бѣлоградчишко, Врачанско, Фердинандско и пр. подхождатъ много добре за виненитѣ грозда, които могатъ да дадатъ тамъ отлични вина. Но тѣзи мѣста сж въ повечето случаи бедни и сухи и десертнитѣ грозда не могатъ да развиятъ тамъ всичкитѣ си качества.

2. Да се риголва ли мѣстото и кога.

За да бжде лозето силно и редовно, за да дава повече и по-доброкачественъ плодъ, необходимо е пржкитѣ да бждатъ засадени въ добре пригответо мѣсто, за да развиятъ още отъ самото начало видни корени и буенъ лѣторастъ и по този начинъ да се осигури редовно и достатъчно плодородие още въ третата година. Мнозина избѣгватъ риголването за да спестятъ разноскитѣ по него, безъ да си даватъ смѣтка за загубитѣ, които произтичатъ отъ това, поради закѣснение и плододаването и пропадането на значителенъ брой лози.

Дълбочината на риголването не трѣбва да надминава 60—70 см. за по богатитѣ на влага почви и 40—50 см. за по-сухитѣ такива.

Най-удобното време за риголване е есенята или рано презъ зимата, за да има време прѣстѣта да се раздроби и слегне, когато се сяди лозе следъ лозе добре е риголването да се извърши колкото се може по-рано презъ есенята,

а ако отъ старото лозе не се очаква реколта, би било добре то да стане презъ лѣтото, или даже по-рано.

Да се риголва месецъ или мѣсець и половина преди засаждането не е въ никой случай препоржчително, защото въ неслегналата се добре прѣстъ новитѣ коренчета на лозитѣ оставатъ непритѣпкани въ земята и лесно може да изсъхнатъ.

3. Да се засажда ли лозе следъ лозе.

Най-добрия начинъ за създаване на едно редовно и силно лозе и следъ изкореняването на старото лозе да се използва мѣстото 1, 2 и 3 години наредъ съ други нѣкои растения. Презъ това време останалитѣ въ земята корени изгниватъ добре, почвата си почива и новозасаденитѣ лози вирѣятъ отличпо. Но днесъ поради добритѣ цени на нашитѣ десертни грозда, мнозина желаятъ да използватъ момента и предпочитатъ да насадятъ новото лозе веднага следъ изкореняването на старото. Въ такъвъ случай, нужно е риголването да се извърши колкото е възможно по-рано, дори презъ лѣтото и при засаждането да се хвърля въ всѣка дупка по 3—4 шепи добре прегорѣлъ торъ, за предпочитане овчи. Тора не бива да се поставя направо върху коренитѣ, както мнозина правятъ, защото колкото и прегорѣлъ да е все може ла причини изгаряне. Най-добре е да се затѣпчатъ здраво съ кракъ коренитѣ на пржката съ 5—10 сантиметра свежа и разложена прѣстъ и върху нея да се хвърли тора, следъ което да се тури пакъ прѣстъ, повторно да се затѣпче съ кракъ и чакъ тогава да се изпълни дупката и направи купчината надъ калема. По този начинъ се получава много добри резултати и опасността отъ пропадане на лозичкитѣ се избѣгва. Така постѣпи опитна лозарска станция въ Плѣвенъ при възобновяването на една голѣма частъ отъ своето лозе и засаженитѣ лози вече на 5 год. възраст сж тѣй добре развиватъ, както и онѣзи попаднали въ нива.

4. На какви разстояния да се засаждатъ лозитѣ.

Нито много дългитѣ, нито много къситѣ разстояния сж доходни за лозаря.

Срещатъ се и сега засаждания, въ които разстоянието между главинитѣ е 1'80—2 м.; а онова между редовитѣ 2'80—2'50 м.—2'70 метра. Разбира се въ такива случаи мѣстото остава зле използвано а производството на декарь е незадоволително.

Много къси разстояния се срещатъ въ засажданията отъ преди кризата въ Врачанско, Видинско, Плѣвенско и другаде. Тукъ производството на декарь за виненитѣ грозда е много по голѣмо и качеството задоволително, обаче

разносикът сж толкова голѣми и трайността на лозето е тъй кратка, че чистия доходъ е незадоволителенъ.

При сегашнитѣ засаждания трѣбва да се възприематъ следнитѣ разстояния:

За виненитѣ сортове: 1'30 м. до 1'50 м. въ квадратъ, споредъ това дали почвата е по-бедна и сорта по-слабо или по буйно растящъ.

За десертнитѣ сортове разстоянието ще бжде най-малко 1'50 м. въ квадратъ и не повече отъ 1'70 м. въ квадратъ за много богатитѣ почви.

Разбира се формата на засаждането може да бжде измѣнявана, като напр. вмѣсто въ квадратъ на 1'50 м., лозитѣ могатъ да бждатъ засаждани въ правоъгълна форма, при разстояние между главинитѣ 1'40 м., а между редоветѣ — 1'60 м., или 1'30 м., между лозитѣ и 1'70 м., между редоветѣ, или най-сетне въ триъгълна форма, като се запази най-малко 1'50 м., разстояние редъ отъ редъ.

5. Каква трѣбва да бжде посоката на редоветѣ

Онѣзи лозари, чиито лозя сж изложени на силни вѣтрове, знаятъ какво значение има посоката на редоветѣ. Обикновеното направление отъ северъ къмъ югъ, което улеснява огрѣването гроздето отъ слънцето, трѣбва да се възприеме само за по-низикитѣ, запазени отъ вѣтъра мѣста, но тамъ кждето духатъ чести и силни вѣтрове, редоветѣ ще бждатъ успоредни съ посоката на вѣтъра, за да се избѣгнатъ повредитѣ отъ него, толкова голѣми при лозитѣ отглеждани на тель. За стрѣмнитѣ мѣста ще се избере онова направление което позволява едновременно лесна обработка и обезпечение отъ действие на ветроветѣ.

6. Какъвъ да бжде материала за посаждане

Нѣкои лозари, въ стремеха си къмъ по-ефтиното, предпочитатъ да купятъ второкачественъ материалъ или даже да засадятъ прѣчки „Отъ пара“ т. е. веднага следъ отоплението имъ въ стратифиналната.

Вѣрно е, че въ благоприятна година този

начинъ може да даде сравнително добри резултати, но въ повечето случаи процента на прихваналитѣ се прѣчки е твърде незадоволителенъ и много отъ тѣзи които сж се прихванали първата година пропадатъ въ втората или третата година, така че лозаря никога не ще види лозето си попълнено, редовно и достатъчно силно, за да чака отъ него добъръ доходъ.

Не по-добри резултати особено въ Северна България се случаватъ и при засаждането на укоренени дивачки, които на следната година се облагодоряватъ на мѣсто.

Най-сигурния начинъ си остава употребата на добъръ първокласенъ материалъ, въ прѣчки неговата по-висока цена.

Добрия материалъ се познава по следнитѣ белези:

Коренитѣ сж дебели, дълги, сочни и изкарвали околорѣстъ отъ основата на подложката при обѣлване на една частъ отъ кората съ ножче, не се забелезватъ подъ нея черни или тъмни петна, признакъ на недостатъчна зрѣлостъ на подложкитѣ.

Спйката е здрава, добре узрѣла безъ голѣми бруки, не се чупи и не се отдѣля отъ подложката при угъване на прѣчката, лѣтораста да е по възможностъ добре развитъ, узрѣлъ безъ рани отъ градушка и не по-късъ отъ 20 см.

7. Коя подложка да предпочетемъ.

Не е все едно за лозаря дали подложката да бжде Монтикола, Шасла и Берландиери 416, Мурведръ, 101¹⁴ или друга нѣкоя. Всѣка отъ тѣхъ изисква специални условия за своя нормаленъ животъ и пропада когато се постави въ почва неподходяща на нейнитѣ изисквания. Ето защо необходимо е за избора на подложката лозаря да се обърне къмъ най-близкото агрономство или Земледѣл. Катедра, или Опитната станция въ Пльвень, кждето ще му се дадатъ указания по този въпросъ.

Въ заключение, нека не се забравя че отъ грижитѣ и умението на лозаря при засаждането на лозето ще зависи неговата трайностъ, сила и плодородие. Нека не се забравя сжщо и народната поговорка: Каквото посѣнешъ, такова ще пожънешъ.

Проф. Н. Недѣлчевъ.

Най-ранния сортъ грозде — Перлъ де Ксаба.

Най-раннитѣ сортове грозда, при известни условия, могатъ да представляватъ интересъ и по доходностъ да надминатъ другитѣ грозда, въ прѣчки че сж по-слабо родовити.

Гроздето на най-раннитѣ сортове се явява първо на пазаря и получава по високи цени. Но тѣзи високи цени ограничаватъ клиентелата му, защото само заможнитѣ могатъ да плащатъ по 20—30 лв. за килограмъ грозде. Мѣстото на най-раннитѣ сортове, следователно, е край курортитѣ,

и край голѣми центрове, кждето клиентелата е богата.

Отъ друга страна, благодарение на късия имъ вегетационенъ периодъ, тѣзи грозда успѣватъ да узрѣятъ и въ високи мѣста, край планински градчета и села, кждето обикновенитѣ сортове оставатъ зелени. Съ тѣхъ културата на лозата може да бжде разширена и да обхване нови райони, кждето до сега не е била позната. На всѣкжде се намиратъ хълмове съ бѣдна, рох-

Перлъ де Ксаба.

ка почва, където обикновенитъ земеделски култури не даватъ задоволителни реколти. Такива именно почви могатъ да бждатъ използвани за тази целъ. По този начинъ, планинското население, което е петимно за грозде, ще може само да произвежда и да яде такава въ съвсемъ прѣсно състояние. Най раннитъ грозда обикновено сж слабо издържливи на дълъгъ транспортъ и за износъ не сж подходящи. Тъ, обаче, могатъ да се изпращатъ отъ едно мѣсто до друго въ вътрешността на България

Тъзи сортове сж за препоръчване и тамъ, където почвитъ се засушаватъ презъ лѣтото. Обикновено сушата е най голѣма презъ юлий и августъ, когато къснозрѣющитъ сортове се повреждатъ. Най раннитъ грозда зрѣятъ къмъ срѣдата на м. юлий, когато вредата отъ сушата не се е още почувствала.

Най-раннитъ сортове грозда сж: Перлъ де Ксаба, Анжевинъ оберленъ и Мискетъ оберленъ, и тритъ бѣли грозда. Пренесенъ е отъ Азия, отъ Ферганската област и с. Страница единъ новъ сортъ червено грозде, много ранно, което не е още добре проследено.

Тукъ ще дадемъ описанието на Перлъ де Ксаба, най-ранния бѣлъ сортъ съ мискетова мизма. Ние имаме случая да го проследимъ въ опитното лозе въ Сарамбей и край София. Разнитъ му имена сж Perle de Csaba (бисеръ отъ Ксаба), Чаба (въ Ромжния), Perle von Csaba (Австрия), въ Унгария Csaba gyongye,, въ България погрѣшно се нарича Перъ де Ксаблъ. Този сортъ води произхода си отъ Унгария. Споредъ г. Валачевъ, той носи името на унгарския градъ Чаба и е билъ полученъ чрезъ опрашване отъ унгарския хибридйоръ Матиасъ Яношъ и впослед-

ствие подобренъ чрезъ селекция отъ Шаркъ Адолфъ. Той е доста разпространенъ въ Ромжния. Теодореску пише за него, че отъ 10—15 юлий ромжнскитъ пазари сж наводнени отъ неговото грозде. Този сортъ все по вече и по вече се разпространява въ Ромжния. Разпространението му въ България се дължи на г. Кумчевъ лозар отъ Станимака, г. Валачевъ първи писа за него въ книгата „Десертното грозде“. Разпространението му у насъ, въпреки голъмото му търсене, върви бавно, поради липса на достатъчно калемии за размножението му. Би трѣбвало да се разрѣши временно вносъ на калемии отъ този сортъ отъ Ромжния, за да се улесни размножението му.

Описание. Главината на Перлъ де Ксаба, общо взето, е срдно силна, даже слаба. Въ богатитъ почви, като наноснитъ, този сортъ се развива много добре, пржкитъ сж сравнително тънки но достигатъ 2—3 м. дължина. Напжването напролътъ е винено червено. Листътъ е по скоро малъкъ, съ слабо очертани лапи, гладъкъ, голъ; нервитъ сж покрити отдолу съ четинки и сж слабо обагрене виолетово къмъ опашката. Горнитъ връзове сж добре очертани, а долнитъ, къмъ држката на листа, по-слабо врезани. Опашния връзъ при възрастнитъ листа най-често има формата на стѣснено француско V. Зжитъ сж едри, закржглени. (Гледай фиг. на стр. 242).

Зрѣлитъ пржчки сж дълги, прави, почти безъ разклонения съ кестенявъ цвѣтъ и виолетови вжзли. Тѣ зрѣятъ рано.

М. Стеф Христова

Лоз. Оп. Станция—Плѣвенъ.

Превръщането у вината

Като добри лозари можемъ по-лесно да се похвалимъ, обаче за едно разумно и правилно винарствуване у насъ не може и дума да става. Неумението на нашитъ лозари да произвеждатъ добри вина отъ голъма степенъ се дължи на непознаването състава на гроздата, както и отъ непознаването изискванията на една по-усъвършенствуванa винарска техника.

Умението да се приготвяватъ добри, здрави и трайни вина не е така лесно, както мнозина предполагатъ. Виното представлява единъ сложенъ обектъ отъ химическо и биологическо гледище и за неговото правилно и хармонично развитие оказватъ влияние редъ фактори, като оставимъ на страна всички ония, които сж отъ значение и за материала, отъ който се приготвява — гроздето (сортъ, климатъ, почва, обработка и пр.)

Познаването на всички условия и изисквания, които предполага една модерна винарска техника ще трѣбва да освѣтлятъ примитивния и случаенъ начинъ на старото винарствуване, за да можемъ не само отъ добрия суровъ материалъ, който произвеждаме, да получаваме хармо-

Гроздътъ е срдненъ или малъкъ, почти цилиндриченъ (приличенъ на грозда на шасла доре). Този, който е изобразенъ на фигурата, е дългъ 14 см. заедно съ држката Зърната сж почти валчести съ размѣри срдно 18—19 м.м. При узрѣването тѣ се обагрятъ кехлибарено. Тѣ сж местности сладки, съ силенъ, приятенъ ароматъ (по-слабъ въ всѣки случай отъ този на темянката) и много приятни на вкусъ.

Този сортъ не е много родовитъ, което е единствения му недостатъкъ. Той завързва добре, не изресява, но гроздетъ му сж дребни и малко на брой. При кжса рѣзитба дава 1/2 до 1 кгр. грозде на главина, но не всички гроздове узрѣватъ едновременно. Пригрозкитъ му сжщо успѣватъ да узрѣятъ, но презъ есенята. Този сортъ зрѣе много рано. Гроздето му започва да омеква въ началото на м. юлий. Обикновено зрѣе по Петровденъ, нѣкога по-рано, нѣкога по-късно, споредъ годината и мѣстото. При дълга рѣзитба — гуйо и роая дава двойно по вече плодъ, който сжщо узрѣва рано, съ едно малко закъснение въ сравнение съ гроздето при часовидната рѣзитба. На колцоването не е чувствителенъ и затова излишно е да се колцова за да се ускори зрѣнето.

На пероноспората е чувствителенъ и трѣбва грижливо да се пзи.

Перлъ де Ксаба е сортъ, който заслужава да бжде размноженъ по-вече. Съ това ще се удължи сезона за продажбата на гроздето и лозаря ще може да получава доходъ отъ лозето си още въ края на м. юлий, което не е за пре-небрегване.

нични вина, но и недоброкачествения такъвъ да преработваме въ годни за пазаря продукти.

За съжаление нашата винарска техника е още много назадъ и като изключимъ по-голѣмитъ и уредени кооперации и неголѣмия брой про-свѣтени винари, останалитъ не могатъ да се справятъ не само съ недоброкачествено грозде, но и отъ хубавото не умѣятъ да произведатъ добро вино. Допускатъ се много грѣшки при всевъзможнитъ манипулации съ мѣстата и виното и като резултатъ имаме много често заболявания на вината още отъ ферментирането имъ. Ако пѣкъ и годината се случи неблагоприятна, то тази неудачностъ става почти катастрофална.

Изглежда, че тази годишната реколта ще ни даде единъ богатъ прегледъ отъ всевъзможни заболявания на вината. А между всички констатиранни до сега — болестта на превръщането застѣпена въ най-широки размѣри, както за южно българскитъ винарски райони, така и за северо българскитъ. Въобщо може да се каже отъ досегашнитъ наблюдения, които сме имали възможностъ въ станцията да правимъ, че това е най-разширената болестъ по нашитъ вина, която

става причина да се изваряват на ракии голѣми количества вина, като негодни за консумация, а съ това да се оцетяват твърде много интереситѣ на лозаря.

Какъ изглежда превърнатото вино? — Общия видъ на заболѣлото отъ превръщане вино е мжтенъ. Погледнато и разбъркано въ чаша срещу светлината, забелѣзватъ се въ течността леки прозрачни облаци, които падатъ къмъ дъното на чашата. Виното отдѣля много или по малко газови мехурчета, които сж още по типични, ако виното е стояло въ запушено стъкло и го отворимъ бързо. Интензивността на цвѣта у виното се губи и понѣкога превърнатото вино като дойде въ съприкосновение съ въздуха, за продължение на нѣколко часа потъмнява, подобно вина заболѣли отъ пресичане¹⁾.

На обонянieto такава вино се представя нечисто като се чувствува между неприятния дъхъ на туршия и оцетна киселина. Вкусътъ му е блудкавъ и единъ малко по опитенъ изпитвачъ лесно ще познае по изгледа и вкусътъ, че виното е превърнато.

Тази болестъ се причинява отъ действието на съвсемъ малки съ просто око не видими микроби, които се развиватъ за неприсѣтствието на въздуха. Ще ги забележимъ подъ микроскопа въ форма на малки кжси пръчици.

Тѣзи бактерии се срѣщатъ въ почти всички вина а се развиватъ и взематъ надмошие щомъ намѣрятъ благоприятни условия. Особено сж предразположени къмъ нея вина получени отъ недобракачествени грозда — загнили, страдали отъ переноспора, оидиумъ и пр.

Въ повечето случаи болестъта се явява наскоро следъ ферментацията или пѣкъ, когато настѣпятъ топлитѣ дни презъ пролѣтъта. „Виното се повдига“ се казва обикновено. Въ случая въглената киселина подъ влияние на топлината се освобождава и въ видъ на малки мехурчета се изкача въ по-горнитѣ пластове на виното, като повдига съ себе си и съвсемъ малкитѣ частици отъ винената калъ.

Между условията, които най-много благоприятствуватъ за развитието на болестъта *превръщане* е преди всичко високата температура презъ време на ферментацията. Тя е неблагоприятна за виненитѣ ферменти, спира тѣхната правилна деятелностъ и позволява развитието на вредни микроби.

Като най-благоприятна за виненитѣ ферменти е температурата къмъ 25—30°. При висока отъ 37° температура тѣхната активностъ да преработватъ захаръта въ алкохолъ намалява, условията за тѣхното сществуване ставатъ неблагоприятни и тѣ произвеждатъ въ по-голѣмо количество, различни отъ тия при нормални условия за животъ продукти на ферментацията, като глицеринъ, киселини и пр.

¹⁾ Другъ видъ болестъ у вината при която се измѣня цвѣта.

Понеже тѣхната деятелностъ да разлагатъ захаръта става бавна и почти спира, получава се вино сладко на вкусъ и неразложената въ него захаръ служи като богата срѣда за развитие на множество бактерии предимно тия на превръщането, които идватъ съ гроздето и за своето размножение предпочитатъ по-висока температура.

Още по благоприятни условия за тѣхното размножение представлява тази срѣда, ако нейната киселиностъ е слаба, което обстоятелство е много характерно за повечето наши грозда. Ето защо слабата киселиностъ на мѣстъта, впоследствие и на виното, особено въ години, когато гроздата сж страдали отъ переноспора представлява отлична почва за развитието на превръщането. Нападнатитѣ отъ переноспора грозда внасятъ въ мѣстъта голѣмо количество азотни вещества и сж силно наклони къмъ това заболяване. Неустойчивостъта на нашитѣ вина предъ тая болестъ се дължи главно на слабата киселиностъ на мѣстъта. Въ такава срѣда активностъта на виненитѣ ферменти се забавя и се подпомага развитието на болестнитѣ бактерии.

Явява се като наложително условието да се измѣрва предварително киселиностъта на мжстъта, която ще се винифицира. При липса на достатъчно киселиностъ, необходимо е да се увеличи съ винена или лимонена до потребната граница $7\frac{1}{2}$ —8 гр. на литъръ изразена като винена киселина. При една правилна и бърза ферментация и при подбранъ материалъ достатъчно е и по малка киселиностъ — $6\frac{1}{2}$ —7 гр. на литъръ, за да подпомогне правилната дейностъ на виненитѣ ферменти, да спрѣ дейността на вреднитѣ бактерии и да спомогне за понататъшното консервиране на виното.

Взели веднажъ надмошие въ виното, пакостната дейностъ на бактериитѣ на превръщането се състои главно въ разлагането на захаръта, винения камъкъ и винената киселина, които постепенно намаляватъ. При превърнатитѣ вина, винения камъкъ, който като неразтворимъ въ алкохола се е утаилъ по бѣчвата съвършено изчезва. Бѣчвитѣ се изчистватъ отъ тиргията. Това разпадане на винения камъкъ и винената киселина е придружено съ отдѣлянето на голѣмо количество въглена киселина. Летливитѣ киселини въ виното се увеличаватъ, като се образва оцетна киселина и пропионова. Забелезва се сжщо намаление на глицерина, като се образува отъ разпадането му млѣчна киселина и пр. Много интересно е, че повечето превърнати вина оставени въ съприкосновение съ въздуха се пресичатъ, т.е. багринитѣ вещества се утаяватъ и виното взема единъ нечисто сиворозовъ цвѣтъ.

Лѣкуването на болнитѣ отъ превръщане вина е трудно. — За тия вина, въ които болестъта е силно напреднала нѣма друга помощ, освенъ да се изварятъ на ракия, за да се изпълза алкохола. Известно подобрене може да се направи за ония вина, кждето болестъта е въ на-

чалото на развитието. Грижитъ ни въ тая насока ще бждатъ на първо време да отстранимъ бактериитъ на превръщането, което най ефикасно се постига чрезъ пастьоризиране — около 15 минути при 60°. Споредъ научнитъ изследвания въ тази областъ приема се това време и температура за достатъчни, за да се разрушатъ бактериитъ на превръщането. Когато това сръдство не можемъ да приложимъ, най удобно е като действуваме на виното съ желатинъ, или чрезъ филтриране.

Вжлгената киселина, която се намира въ значително количество при превърнатитъ вина и причинява едно постоянно движение въ течността прѣчи при филтрирането и желатинирането за избистряне на виното и затова необходимо е виното, което ще лѣкуваме предварително да се напуши съ сѣра или пѣкъ съ помощта на калиевъ метабисулфитъ да парализираме действието за известно време на болестнитъ микроби, като по този начинъ се спира и отдѣлянето на вжлгената киселина и следъ това да се употреби разтворения въ топла вода желатинъ. Смѣсенъ съ виното той се съсирва, и понеже теглото му е по голѣмо отъ това на течността, той пада къмъ дъното като свлича съ себе си всички нечистотий, които причиняватъ размжтането на виното. Следъ като се утаи всичко на дъното трѣбва незабавно да се източи и отдѣли виното отъ калъта. Едно добро филтриране на виното ще бжде по-ефикасно отъ желатинирането, тъй като изчистването на виното става по бързо и не се отнема толкова танина и боята.

Споредъ най-новитъ проучвания чрезъ бистрене съ желатинъ се постига едно отстране-

ние на болестнитъ бактерии съ около 65—70% което, ако се последва и отъ едно добро филтриране получава се до 95% чистота. Като много ефикасенъ за цѣлтъ се посочва единъ новъ филтър на фирмата Seitz въ Виена за филтриране на микроорганизми, съ който се постига едно почти съвършено изчистване на виното.

По този начинъ посръдствомъ едно поддържащо третиране на виното съ каливъ метабисулфитъ, филтриране или желатинираме, постигаме една стерилизация, която не е абсолютна, обаче въ практиката е достатъчна, за да се запази за известно време виното. За по голѣма стабилностъ на така отчасти стерилизираното вино необходимо е да се корегира неговата киселиностъ, т. е. да се възстановятъ постояннитъ киселини, а съ това се получава и загубената интензивностъ на цвѣта на виното. При бѣлитъ и розови вина, необходимо е да се прибави въ едно съ желатина и танинъ, който прѣче за пресичането на багрилнитъ матери и действува анти-септично.

Всички обаче рецепти за лекуването на превърнати вина оставатъ безъ особено значение, тъй като подобрието, което се постига е временно. Болестнитъ бактерии не могатъ да се изгубятъ съвършено, тѣхната дейностъ намалява, и при по-благоприятни условия по нататъкъ отново атакуватъ виното.

Затова мѣрkitъ, на които трѣбва да се обръща най-голѣмо внимание е предварителни да се внимава за киселиността на мжстѣта и температурата презъ време на ферментацията, за да може тя правилно да се развива до окончателното разлагане на захарта.

П. Чорбаджиевъ.

Химични сръдства за борба съ гроздовия молецъ.

(Polychrosis botrana Schisi).

(Продължение отъ бр. 19).

Носпразенъ. Сжщо едно отъ твърде разпространенитъ и употребяванитъ у насъ и въ чужбина сръдства за едновременна борба противъ лозовиятъ молецъ и пероноспората. Той е патентованъ препаратъ на фирмата J. G. Farlenindustir въ Германия. По съставъ носпразена е арсенено съединение въ колоидална форма и спада къмъ силно действащи вътрешни сръдства. По външни белези той е тъмно сивъ доста тежъкъ прахъ, безъ миризма, неизветривъ и неизменяемъ при дълго задържане на сухо мѣсто. Употребява се 1.5 кгр. на 100 литри вода при слабо и 2 клг. на 100 литри вода при силно разпространение на молеца, размѣсенъ съ варно млѣко.

100 литри разтворъ отъ носпразенъ се приготвя така: въ сждъ съ 4—5 литри вода се изсипва 1.5 или 2 кгр. носпразенъ, който се разбърква много добре съ помощта на малка мет-

личка въ продължение на около 1 часъ, до като се разтвори напълно. Така получениятъ концентриранъ носпразеновъ разтворъ се излива въ буре съдържаще 95 литри вода, като сжщевременно къмъ него се прибави варно млѣко отъ прѣсно гасена варъ до като разтвора придобие слабо алкална реакция, което се познава съ почервяването на фенолфталеинова хартия. Общия разтворъ трѣбва да бжде 100 литри. Излишна варъ трѣбва да се избѣгва.

Направенитъ у насъ изследвания и въ чужбина отъ различни научни лаборатории и полета изтъкватъ твърде голѣми достоинства и ефикасностъ на този препаратъ и го правятъ незаменимъ за едновременна борба противъ гроздовия молецъ и пероноспората. При манипулиране съ носпразена опасността е по-малка, отколкото при парижката зеленина. Разтвора се приготвя по-лесно, отзolkото зеленината и бордо-

лезовия разтворъ, течността е хомогенна, лесно се изпръсква и правилно се разпредѣля по листата и главно той не се утайва лесно.

Тутокиль. Сжщо патентованъ препаратъ на фирмата Chinoin въ Унгария. По съставъ и той е арсенено съединение съ сиво-зеленъ цвѣтъ и спада къмъ силно действащитѣ вътрешни срѣдства. При малко разпространение на молеца и при по-младитѣ гжсеници се препоръчва да се употреби 1.5 кгр. на 100 литри вода, а при често срѣщане на молеца, или при възрастни гжсеници трѣбва да се употреби 2 кгр. на 100 литри вода.

Разтворъ отъ тутокиль се приготвя по сжщия начинъ, както отъ носпразенъ, съ сжщитѣ количества негасена варь. И тутокила, както носпразена, се препоръчва за едновременна борба съ гроздовия молецъ и пероноспората, но понеже той съдържа по-малко синъ камъкъ, отколкото носпразена, съмнително е да ли може да има сжщата ефикасность противъ пероноспората, както носпразена. Съ това се обеснява страха у мнозина да го употребятъ при силно разпространение на пероноспората, което напоследъкъ фактитѣ потвърдиха.

Освенъ горнитѣ два препарата напоследъкъ у насъ се допуснаха за употребение противъ гроздовиятъ молецъ още: *Колоидаленъ меденъ арсениятъ* (употрѣбвява се въ воденъ разтворъ), *гралитъ* и *арсеновъ прахъ „Майнцъ“* (употрѣбвяватъ се чрезъ напрашване). Последнитѣ два препарата, макаръ да сж сжщо така ефикасни и съ голѣми преимущества, но начина на тѣхното употребление, чрезъ напрашване, не сж могли още да намѣрятъ широко приложение у насъ, главно поради невъзможността на лозаритѣ да се снабдятъ съ необходимитѣ пухалки.

Колкото се отнася до новиятъ български препаратъ „Перунъ“, опититѣ съ него не сж завършени, но отъ до сегашнитѣ резултати може да се заключи, че въ бждеще той ще намѣри приложение въ борбата съ гроздовия молецъ.

* * *

За да може да се получатъ задоволителни резултати отъ употреблението на химичнитѣ срѣдства, е необходимо не само да се намѣри добро срѣдство, правилно да се приготви течността и правилно да се пръска, но и да се даде правилна насока на тази борба чрезъ точно установяване на моментитѣ, кога да се пръска и колко пжти. Това е трудно да се опредѣли въ окончателна форма, защото то зависи отъ мѣстнитѣ и на годината климатични условия и отъ степенята на разпространението на молеца при отдѣлнитѣ му поколения. Все пакъ известни ориентировачни напжтвания могатъ да се дадѣтъ.

Момента на първото пръскане най-добре се установява чрезъ намиране момента на най-силното яйцеснасяне и то така. На известни мѣста изъ лозята привечеръ се поставятъ сждове съ сладки ароматични течности. По коли-

чеството на уловенитѣ пеперудки на молеца се сжди за по-голѣмото или по-малко яйцеснасяне: Първото пръскане се извършва веднага следъ преминаване на най-честото хвърчене на пеперудкитѣ или щомъ се забележатъ първитѣ най-млади гжсенички. Това време у насъ е около 5—15 май.

Второто пръскане трѣбва да се направи около 10—15 дни следъ първото и непосредствено преди цвѣтенето на ресата. За необходимостта отъ това пръскане се заключава по количеството на гжсеничкитѣ. И въ случай, че молеца въ първото си поколение се развие много слабо и гжсеничкитѣ се срѣщатъ съвсемъ малко, отъ икономични съображения това пръскане може да се изостави.

Третото пръскане се прави следъ прецвѣтяването и вече противъ гжсеничкитѣ отъ второто поколѣние. Понеже при тога поколѣние се срѣщатъ едновременно млади и по-възрастни гжсеници, налага се употребението на по-голѣми дози отъ поменатитѣ срѣдства. Времето за извършване на това пръскане е около 1 месецъ следъ второто пръскане. То се установява най-добре по количеството на срѣщащитѣ се гжсенички.

При нужда, когато следствие на климатични причини молеца не се развива нормално, а отъ валежи нѣкое отъ пръскавита се компрометира, или пкъ молеца се развие много, а реколтата на лозята обещава да бжде добра, може да се наложи още едно или повече пръскания въ благоприятни за това моменти.

Правила, които трѣбва да се спазватъ при употреблението на химичнитѣ срѣдства като течности противъ молеца.

1. Изпръскваната течность трѣбва да излиза равномерно отъ разпръсквача, раздробена твърде ситно и като роса да покрие ресата или гроздето и листата, когато съ нея се атакува и пероноспората. По третиранитѣ части да не се образуватъ по-едри капки или стичаща се струя отъ течность. Това се постига, ако разпръсквача се държи на известно разстояние отъ пръсканитѣ части и се мѣсти равномерно, за да не се задържа струята на едно и сжщо мѣсто.

2. Когато въ употребяваната течность се съдържатъ неразтворими въ водата вещества, нацримеръ парижка зеленина, варь и др., трѣбва да се следи щото тѣзи вещества при употребението на течността да бждатъ равномерно разпредѣлени изъ нея. За тази цель винаги преди пълнене на пръскачкитѣ тѣзи течности трѣбва да се разбъркатъ много добре, а така сжщо и при пръскането пръскачкитѣ да се рзклящатъ отъ време на време. Последното се избѣгва, ако пръскачкитѣ сж снабдени съ автоматична бъркачка. При не спазване на това условие изпръскваната течность ще излиза отъ разпръсквача съ различно съдържание на отрова или въ излишкъ, съ което може да се причини изгаряне.

на растителните части, или въ недостатъчно количество за отравяне гжсеницитъ на молеца. За същата целъ неразтворимитъ вещества преди употребението трѣбва да се раздробятъ на съвсемъ ситни частици, а при пълненето на прѣскачкитъ течността да се прецеди презъ гъсто сито. Съ това ще се избѣгне запушването цицката на разпрѣскача, което често създава голѣми затруднения и неприятности при прѣскането.

3. Не трѣбва да се прѣска въ вѣтриво време.

4. Въ горещо време и при силни слънце прѣскането трѣбва да се прави сугринъ и вечеръ и да се прекрати между 10¹/₂ часа предъ обѣдъ и 3 часа следъ обѣдъ.

5. Ако наскоро следъ прѣскането вали силенъ дъждъ, прѣскането трѣбва да се повтори.

6. Не трѣбва да се прѣска и презъ време на цвѣтенето.

7. Прѣскането съ арсени съединения, каквито сж всички горепрепоръчани срѣдства, трѣб-

ва да се прекрати три седмици преди гроздето да се бере. Това време е достатъчно, за да се очисти плода отъ отровата. Иначе може да последва отравяне.

8. При употребението на отровнитъ течности, както и при тѣхното приготвяне, трѣбва да се работи много предпазливо, като се внимава да не попадат частици въ очитъ, носа, устата и другитъ части на тѣлото. За тази целъ е полезно да се употребяватъ специални очила и превръзки на устата и носа. Това е необходимо особено за работничитъ, които теглятъ и разпредѣлятъ отровата. Следъ прѣскането ржцетъ да се измиятъ много добре съ сапунъ, а дрехитъ да се изчистятъ.

9. Следъ завършване на прѣскането прѣскачкитъ трѣбва да се измиятъ съ вода нѣколко пжти, да се изсушатъ и при нужда въ необходимитъ мѣста да се намажатъ съ машинно масло.

Край.

Н. Карамболовъ.

Българското лозарство и съхранението на гроздето въ пресно състояние.

Отъ 1 септемврий м. г. влезе въ сила новия законъ за виното въ Германия. Той цели да покровителства широко германското лозарство. За подчертаване е, че въ индустриална Германия се отдава извънредно голѣмо значение на тоя браншъ на земледѣлско производство и усилията на държавата сж насочени къмъ неговото подкрепване и преуспѣване. Отъ какво народостопанско значение е лозарството за тая богата и индустриална по стопански колоритъ страна проличава отъ следнитъ ясноговорящи цифри.

Споредъ сведенията за 1927 год. общата обработваема отъ земледѣлието площъ въ Германия е била 294·1 милиона декари, отъ които 805 хиляди декари сж заети отъ лозя и маточници, или последнитъ съставляватъ само 0·27% отъ общата обработваема площъ. Този малкъ на гледъ процентъ има, обаче, голѣми народостопански заслуги.

Така, при последното преброяване на землед. предприятия, лозарскитъ такива възлизатъ на 246 хиляди и 4·8% отъ общия брой землед. стопанства. И тѣзи 4·8% се изхранватъ отъ 0·27% отъ общата обработваема площъ.

„Чрезъ използване на стрѣмнитъ склонове и негоднитъ за други земледѣлски култури земи съ лозя, пише Д-ръ Fahrtschon, лозарството допринася за намаление нуждата отъ земя на нѣмския народъ. Съ това то намалява и нарастващитъ стопански, социални и политически затруднения. Отъ друга страна то използва много работни сили и съ това влияе благоприятно на работния пазаръ“. И по нататъкъ: „Целта на заселническата

политика — да сътвори най-голѣмъ брой самостоятелни семейни стопанства, намира въ лозарството най-добро оправдаване. Голѣмото стопанско значение изпъква не по-малко и при сравнение приходитъ отъ лозарството съ тия отъ други стопански дейности. Така, приходитъ за 1926 год. отъ морското риболовство се изчисляватъ на 52·6 мил. RM; тоя отъ брикети 100·5 м. RM. и този отъ лозята на 170 мил. RM.

Да се доказва, че лозата е една отъ най-интензивнитъ земледѣлски култури би било излишно при горнитъ цифри, които се сжждатъ съ тия отъ други страни. Лозарството се нуждае отъ трудъ и доставя цененъ продуктъ. Затова и повече хора могатъ да се препитаватъ отъ една площъ, засадена съ лозя, отколкото засѣта съ други земледѣлски култури. За Германия се смѣта (а съ извѣстна малка корекция това би важило и за другаде), че едно притежание отъ ³/₄ — 1 хектаръ е способно да даде хлѣбъ и работа на една фамилия. когато въ земледѣлието това би могло да стане при 5—8 хектари земя.

Ако на лозарството въ Германия се гледа съ такова разположение и добро око, ако то се подкрепя и насърчава по законодателенъ пжтъ, то колко повече у насъ, въ земледѣлска България, то трѣбва да бжде ценено и поддържано, защищавано и насърчавано? То е третия по голѣмина земледѣлска браншъ, но втория по значение следъ тютюна. При 39 милиона декари обработваема площъ кръгло 800 хиляди декари сж заети отъ лозя или 2·05% отъ общата обработваема площъ. Отъ него се изхранватъ или доизхранватъ надъ

200 хиляди български семейства или $\frac{1}{6}$ от българския народъ. Въ лозарството у насъ до сега е вложено едно национално богатство надъ 10 милиарда лева, а годишниятъ националенъ ходъ надвишава 1 милиардъ лева. При това положение *лозарството у насъ заслужава много повече вниманието на ръководнитѣ въ страната фактори, на държавнитѣ мѣже*, отколкото това въ други страни, като индустриална Германия. Народостопанското значение на лозарството, неговата икономическа роля трѣбва да бжде добре преценена и съзната, за да не бжде подценявана и незачитана. Отъ общонароденъ интересъ, е лозарството въ България да просъществува и напредне, за което е потребно да се не игнорира, да се не отслабя и да се подкрепи, поощри и се насочи къмъ пжтища, които му гарантиратъ животъ и успѣхъ. Нужно е, обаче, лозарството да се напжтства по онѣзи пжтища, които му чертаятъ по-добри перспективи, програмно и системно да се трасиратъ онѣзи пжтеки, които подсазва духа на времето, да се оформява и нагажда къмъ изискванията на настоящето и бждещето.

Напредъкътъ и разрастването на нашето лозарство *за въ бждеще е тѣсно свързанъ съ въпроса за съхранението на гроздето.*

Международниятъ пазаръ и вътрешниятъ на странитѣ производителки не чертае особени перспективи за виното. Тѣкмо обратно е за гроздето. То отъ день на день прави нови завоевания и все повече се цени като плодъ. Неговата хранителностъ и хубавиятъ му видъ го правятъ да бжде все повече и повече търсено. За съжаление, то се яде само въ периода на зрѣнето, тѣй като запазването му за по дълго време е още много трудно. Съ продължение периода на консумацията, съ увеличение количеството на консумирано грозде ще се откриятъ широки перспективи за успѣха и рентабилността въ лозарството. И отъ тукъ успѣха на това последното е свързанъ съ въпроса за консервиране на гроздето въ пресно състояние. Но съхранението на гроздето и до днесъ си остава единъ отъ най-важнитѣ неразрешени още проблеми, които чакатъ своето разрешение. Разрешението на този проблемъ би било отъ голѣмо значение за бълг. лозарство и за българското стопанство. Нѣщо повече, разрешението на този проблемъ би имало общо човѣшко значение,

Съ неговото разрешение би се допринесло и за разрешението на алкохолния проблемъ; най-важното е, че ще се запази отъ погибелъ единъ народенъ поминъкъ. едно народно богатство, което се гърчи днесъ въ усилията да просъществува и живѣе.

И до днесъ грозде се консомира главно въ периода на гроздозрѣнето, т. е. въ единъ периодъ отъ 2—2 $\frac{1}{2}$ месеци. Следъ гроздобера

малцина у насъ запазватъ гроздето за ядене. Ако запазятъ, то това става въ малки, незначителни количества. Консомираното количество грозде у насъ, предполага се, да е около 20 мил. годишно. Това количество би могло да се удвои, утрои, ако можеше гроздето да се запази и продължи периода на консумирането.

После съхраненото грозде ще представлява и износенъ артикулъ. До сега познатитѣ начини за консервиране на гроздето сж много несигурни. Тѣ сж непрактични и изискватъ грамаденъ инвентаръ и помѣщения при съхранение на по-голѣми количества грозде. Нови практични методи за масово консервиране не сж известни. Това се дължи отчасти на това, че до преди нѣколко години лозарството намираще достатъченъ пазаръ за своитѣ продукти, отчасти на трудността на проблемата за запазване за дълго време гроздето въ пресно състояние. Да се предпази гроздето отъ загиване, плесенясване, отъ ферментация, а сщевременно да не загуби нищо отъ своето съдържание на вода, ето що е спъвало гроздоопазването. Нѣкои скептици дори изказватъ съмнение, че едва ли нѣкога ще се постигнатъ желанитѣ резултати. Нѣмцитѣ, обаче, по отношение на неразрешенитѣ задачи държатъ, казватъ тѣ, не знае що е unmöglich (невъзможно), а само noch nicht (още не). Но това „още не“ трѣбва да се ускори. Колкото и да е трудна за разрешение проблемата за съхранение на гроздето, все пакъ ще се разреши. Но за това е потребно да се работи.

Разработването на тази проблема заслужава вниманието и усилията на всички наши специалисти, агрономи, химици. Тя заслужава жертви отъ страна на държавата. Нѣщо повече, тя надали би могла да се разработва безъ нейно съдействию и подкрепа. Да се надѣваме да я научимъ на готово, това би било много смѣло. А и друга една страна не трѣбва да се изпуска изподъ внимание, че нашитѣ грозда не сж сжщитѣ, както другаде. Отъ дългогодишнитѣ опити, правени въ специалното плодохранилище при зем. училище въ Гайзенхаймъ, сж дошли до убеждение, че не само отдѣлнитѣ видове плодове, но и разнитѣ тѣхни сортове се запазватъ най-добре при температури, различаващи се за отдѣлнитѣ такива. Кои сж оптималнитѣ имъ температури, обаче, следъ дълги опити тѣ не смѣятъ още да кажатъ, докато напълно не се установятъ. Това ще бжде потребно да се установи и за нашитѣ грозда. И още много други помощни числа ще трѣбва да се установятъ. Много опити сж потребни да се заложатъ, много методи ще трѣбва да се изпитатъ, за да се доберемъ до ценни резултати. Държавата, като факторъ, който се грижи за благоденствието на своитѣ членове, за преуспѣването

на стопанските и производствени браншове, има въ свое задължение о време да учреди една било опитна станция, било отдѣлъ при опитна станция, кждето сериозно да се изработи нѣщо, и то специално върху съхранението на гроздето, При удобствата, които ще се създадат за изпитателна работа при станцията да могат да се изпитатъ всички възможни познати срѣдства за консервиране, но не вредни за чововѣшкото здраве, а сжщо и да се поставятъ нови опити. Това е една работа, която ще трѣбва да бжде подхваната по инициативата на държавата, системно и вещь ржководена.

Днесъ се работи извънредно много върху консервирането. Това е открита борба за превъзможване на зимния непроизводителенъ сезонъ. И сж направени ценни постижения.

1) Напоследъкъ въ Германия започватъ да консервиратъ месо при сравнително не много ниска температура въ атмосфера отъ вжгледуокисъ. Навсѣкжде CO_2 е продуктъ на изхвърляне, на отбѣгване. При повече отъ 20% вжгледуокисъ въ атмосферата последната става „отровна“ за човѣка. Макаръ този процентъ да не е достатъченъ за микроорганизмитъ, при повишенъ такъвъ се постига сжщия ефектъ.

2) Въ Швейцария напоследъкъ съхраняватъ гроздове и въобще всѣкакви плодове, мжсть, въ голѣми стоманени танкове, безъ всѣкаква пастеризация, само при насищане и подъ налѣгане съ вжгледуокисъ (8 атмосфери), наподобие на шампанскитъ, кждето практически всѣка ферментация спира. Нѣкои изказватъ предложение, че съ наситената атмосфера отъ CO_2 би могло да се постигнатъ резултати и въ гроздосъхранението, но това е потрѣбно да се изпита.

3) Американцитъ миналата година изнесоха и пласираха на пазаря 11 хиляди вагони грозде, консервирано съ SO_2 (сѣренъ двуокисъ). Подробности по тоя начинъ на консервиране въ литературата не се даватъ.

4) Унгарцитъ при голѣмия придунавски силозъ стерилизиратъ житнитъ семена, като убиватъ всички намиращи се по тѣхъ и въ тѣхъ микроби, гжбни и др. зародиши, въ атмосфера отъ циановодородъ — безъ отъ това кълняемостта да страда. При последното преминаване презъ Буда Пеща можахъ да видя следното: тѣ поставятъ по два вагони храни, насипани въ човали, въ комори, които херметически затварятъ и пуцатъ циановодородъ. Следъ 24 часовъ престой откриватъ коморитъ и 24 часа ги провѣтрятъ.

Така стерилизиранитъ семена употребяватъ за посѣвъ. Тѣ предполагатъ, че такива семена не би били отровни за човѣка.

5) Въ Германия, Франкфуртъ, е едно отъ главнитъ тържища на плодове. Въ него има заредено плодохранилище съ много комори, въ които споредъ изискванията на плодоветъ се подържа съответната температура. Температурата на всѣка комора всѣки моментъ се води на едно табло и оттамъ се корегира при повишение или намаление. Въ това плодохранилище всѣки моментъ се съхраняватъ надъ 35 хиляди каси плодове.

Съхранението на гроздето е единъ належащъ въпросъ. Върху него има да се работи много. Той трѣбва да бжде подхванатъ отъ време и да не чакаме на готово да го изучимъ, толкова повече че ни засега живо. Мисли отъ този родъ за мнозина може би ще се строятъ за идеалистични, но тѣ не трѣбва да бждатъ отминати безъ внимание.

Б. Р. Статията е заета отъ сп. „Земледѣлие“ кн. 1—1931 г.

В. В. Стрибърни.

Зимни и пролѣтни работи въ овощната градина.

Щомъ на есенъ нашитъ овощни дървета хвърлятъ последнитъ свои листа, настѣпва така наречената вегетационна или зимна почивка. Всички жизнени функции, включително и възприемане на хранителни вещества, почти преставатъ. Това ежегодно повтаряще се явление не е нищо друго, освенъ едно разумно приспособяване на растителния организъмъ къмъ неблагоприятнитъ за животъ зимни мѣсеци и по тѣзи начинъ той да дочака благополучно безъ повреди новото събуждане на пжкитъ презъ настѣпващата пролѣтъ.

И така презъ зимата всички наши овощни дървета трѣбва да почиватъ, това обаче за овощара не важи. За него и сега почивка не може да има, защото тѣкмо сега той има възможность да използва за борба съ многобройнитъ неприятелни на овощнитъ дървета, методи, които презъ

лѣтото, благодарение нѣжността и чувствителността на зеленитъ и сочни растителни части сж неприложими.

Зимата е време, презъ което ежегодно трѣбва да се предприема едно основно почистване на всички овощни дървета отъ всевъзможни живущи за тѣхна смѣтка по тѣхъ паразити, като: лишей и мъхове, покриващи стеблата и клонитъ; изпокрититъ изъ пукнатинитъ на кората и други запазени мѣста вредни насѣкоми, които, подъ форма на яйца или другъ стадий на развитие, тукъ прекарватъ зимата; полѣпенитъ по различнитъ части на дървото спори отъ найразнообразни опасни паразитни гжби и пр.

Съ навременното извършване на тази работа, ний даваме възможность на овощнитъ дървета да встѣпятъ въ новиятъ животъ на про-

лътъ съ пълната своя сила Съ това се осигурява тѣхното правилно развитие, закрѣпване и устойчивост на непрестаннитѣ атаки отъ неприятели презъ лѣтнитѣ мѣсеци. Значението на зимната борба съ болести и неприятели въ овощарството е съзнато много отдавна и въ зависимостъ отъ нивото, на което е стояла овощарската наука и техника, винаги сж се предприемали отъ грижливитѣ овощари извѣстни мѣрки.

Една такава мѣрка, която не е изгубила своето значение и въ днешно време, но далеко недостатъчна, за да се постигнатъ въ всѣко отношение добри резултати, е всеизвѣстното и прилагаше се доста често вече и у насъ стѣргане на старата напукана кора отъ стеблата и тѣхното варосване.

Срещу тази стара мѣрка, като крачка напредъ, въ модерното овощарство се явява въвеждане на препаратъ Карболинеумъ за зимно прѣскане на овощнитѣ дървета. Въ скоро време той придобива най широко приложение и се смѣта като най-радикално срдство противъ всички почти болести и неприятели, но напоследъкъ и това срдство постепенно се замѣстя съ препаратъ „Солбаръ“. Това се дължи на изложенитѣ по-доле причини. Практиката е установила, че дѣйствието на различнитѣ препарати за зимно прѣскане е най-ефикасно, когато то се извършва кратко време преди почване на вегетацията — края на м. февруарий, началото на мартъ, моментъ, съ който раздвижването на соковетъ за почва и пжкитѣ сж вече почнали да се надуватъ. Употрѣблението на карболинеума, когато дърветата се намиратъ вече въ това състояние, благодарение на това че той съдържа голѣмъ процентъ фенолъ, става вече опасно и за самитѣ дървета и не малко сж случаитѣ дѣто благодарение ненавремененно употрѣбление на карболинеума, вмѣсто полза, е била нанесена чув-

ствителна повреда, изразяваща се въ изгаряне на пжкитѣ.

По рано се смѣташе, че между другото-Карболинеума действува и противъ твърде разпространената болестъ физокладиумъ, която е много неприятна, особено подъ формата — струпяване на овощнитѣ плодове Споредъ най-новитѣ изследвания, обаче, е установено, че въ случая този препаратъ не указва никакво действие. Отъ друга страна прѣскането съ Карболинеумъ е доста скъпо, защото той трѣбва да се употрѣбява въ сравнително концентрична форма (10—12½%) и освенъ това, като течност, транспорта му е по труденъ.

Въ сравнение съ Карболинеума, препаратъ Солбаръ има доста много преимущества. Последниятъ днесъ замѣства напълно и употрѣбяваната нѣкога въ овощарството, Калифорнийска течност. Солбара е прахъ и за зимно прѣскане се употрѣбява като 3% разтворъ, вследствие на което и прѣскането съ него е много по ефтино. Той може да се употрѣби непосредствено преди самото разцѣфтяване безъ да причинява ни най-малко повреди върху растителнитѣ части. Неговото ефикасно действие противъ лишеи, мъхове, спори на паразитни гъби и разни животински неприятели се дължи не само на химическия му съставъ, но и на физическитѣ му свойства. Като добро полѣпване и задържане по напръсканитѣ части и прониква въ най-малкитѣ цѣпнатини по кората.

Изобщо казано, едно отъ най-важнитѣ работи въ овощарството, което се препоръчва отъ днешната овощарска наука и практика е пролѣтното прѣскане на овощнитѣ дървета и между различнитѣ препарати, които се препоръчватъ за тази целъ, единъ отъ най-добритѣ е препаратъ „Солбаръ“.

СЪЮЗНИ И ДРУЖЕСТВЕНИ.

РЕЗОЛЮЦИЯ

На 18 януарий т. г. въ с. Вѣтренъ, Татаръ Пазарджишко, въ централното училище се състоя първото общо редовно годишно събрание на лозаро-винарското дружество „Вѣтренски памидъ“ основано преди една година.

Даде се отчетъ за изтеклото време, който се удобри и освободиха отъ отговорностъ управителнитѣ тѣла,

Говори се за засилване на дружеството и изтъкна, какво лозарското съсловие е останало най-назадъ отъ всички съсловия, въ просвѣтно и организационно отношение за запазването на своитѣ интереси.

Четоха се окръжни на „Лозарския съюзъ“ и говори по-много въпроси.

Събранието бѣше добре посетено, както

отъ членоветъ на дружеството, така и отъ нечленове — лозари, голѣма частъ отъ които се записаха за членове.

На края се предложи и гласува следната резолюция:

До Господина

Министеръ Председателя и Г. Председателя на Народното Събрание и Списание „Лозарски прегледъ“

Членоветъ на лозарското дружество „Вѣтренски памидъ“ събрани на 18 януарий т. г. въ централното училище между многото въпроси се занима и съ въпроса за акциза на виното и материалитѣ отъ които се вари ракия и като се взе предъ видъ:

1. Че закона за акциза отдавна е признатъ отъ конгреси, коеференция, събрания и всички които познаватъ закона за крайно несправедливъ и не отговарящъ на времето

2. Че съ него се спъва правилния развой на лозарството и винарството въ страната ни.

3. Че време е да се разбере отъ всички какво видно мѣсто въ земледѣлското производство по цени и търсене на чужди пазари и на него чака държавата и лева.

РЕШИ:

Молятъ най настоячиво премахването на закона за акциза и заменяването му съ новъ — отговорящъ на времето, като лозята се обложатъ само съ единъ единственъ данъкъ и държавата отдѣли грижи и за лозарството.

Председателъ: (п) Т. Лютаковъ.

Членове: (п. п.) В. С. Ковачки, Ст. Попадийнъ, Н. Бажелековъ, С. Карафилинъ, Мито Разпоповъ, Ст. Качевъ, В. Костовъ.

РЕЗОЛЮЦИЯ

Днесъ 17 януарий 1931 год. Лозаритѣ отъ с. Осмаръ, Преславска околия, събрани на общо лозарско събрание, следъ като разисквахме по-тежкото положение, въ което се намира Българския лозаръ, вследствие лозаро-винарската криза и общо стопанската такава.

Констатирахме: 1. Че лозаря плаща непосимо тежки данъци и глоби по съществуващия законъ за акцизитѣ и патентовия сборъ, въпреки, че консумацията на вината и ракийтѣ е намалена значително и по причина липсата на външенъ пазаръ — отиватъ съвършено на безценица и на вересия, така че често пжти лозаритѣ не могатъ да събератъ пари дори само за акцизъ.

2. Не стига че това е така, а почитаемото Министерство на финанситѣ подготвяло новъ още по-стеснителенъ законопроектъ, които се държалъ въ тайна, съ които щѣло да се монополизира спиртоваренето и съ това се посяга на слабия поминъкъ на 100,000 лозарски семейства, за смѣтка на нѣколко спиртофабриканти.

Вследствие на тая констатация, решихме:

1. Да настоемъ предъ г. г. Министритѣ и Народното събрание не само да не приематъ замисления отъ финансовото Министерство законопроектъ за монополизирането на спиртоваренето, но и да се видоизмени сега съществуващия законъ за акцизитѣ, като се намали акциза на виното данъка върху материалитѣ отъ които се вари ракия (джибри, калъ и развалени вина) и се опростотворятъ излишнитѣ формалности, та по тоя начинъ лозаритѣ си поотдъхнатъ отъ глоби, които постоянно плащатъ съвършено невинно вследствие стеснителнитѣ и сложни разпореждания на закона и правилника му.

2. Ние високо протестираме противъ тая неправда замислена и разглеждана при затворенитѣ врата на финансовото Министерство, съ която се цѣли да се отнеме и най малката възможностъ за съществуване на българския лозаръ.

3. Искаме не само намаляване на акциза, но и премахването на данъка на винената калъ и разваленитѣ вина, на които се плаща акцизъ като вино.

4. Да се ограничатъ правата на всички ония, които произвеждатъ спиртъ и спиртни напитки, а не за лозаро-производители.

5. Апелираме къмъ всички лозари въ България да се организиратъ въ общо лозарски Съюзъ, като и подкрепятъ тая ни резолюция.

За събранието: П. Еневъ, Д. Поповъ, Л. Юрдановъ и др.

СОФИЯ.

Министеръ Председателя,
Министеръ Финанситѣ,
Министеръ Земледѣлието,
Лозарския Съюзъ Славейковъ 7

Лозаритѣ въ Никополъ събрани на публично събрание на 24 януарий се занимахме съ тежкото положение на лозаритѣ, стеснителния и крайно несправедливъ законъ за акцизитѣ Протестираме най-енергично противъ готвящия се законопроектъ за спиртоварството, който се крие отъ лозаритѣ и готви нови тяжести и цели да задуши поминака на 100 000 лозарски семейства за смѣтка на двама трима спиртофабриканти. Искаме премахване на закона за акциза на вината и заменяване съ данъкъ на декъръ върху лозята и оставяне старото положение за варене на джибритъ на ракия.

Председателъ лозарското здружение
Смоляновъ.

Лозарско д во с Осенець.

Въ Осенець, първо лозарско село въ Разгр. околия, се основа лозарско дружество съ 18 члена. Дружеството за сега е отъ общъ характеръ: просветително стопански. Избрана е 3-членна комисия да избоботи устава.

Молимъ изпатете ни 3 екземпляра уставъ отъ такъвъ типъ.

За комисията: Ст. Радковъ.

Всѣки лозаръ трѣбва да получава и заплаща „Лозарски прегледъ“.

Всѣки лозаръ трѣбва да бжде членъ на мѣстното лозарско дружество и да заплаща членския си вносъ.

Безъ просвѣта и борба, лозаря успѣхъ и защита да не очаква.

КООПЕРАТИВНИ.

Производителна Лозаро-Винарска Кооперация „Гроздь“ — с. Върбовка

ВЕДОМОСТЪ

за загубитъ и печалбитъ на 31 декемврий 1930 год.

ЗАГУБИ		СУМА	ПЕЧАЛБИ		СУМА
Наименование на разходитъ			Наименование на приходитъ		
Лихви на Б. З. Банка		13994	Лихви и глоби отъ заемитъ		604
Лихви на кредиторни смѣтки		21530	Лихви отъ дебиторни смѣтки		3541
За работници		33373	Лихви отъ излишъци		29112
Заплата на персонала		9700	Отъ дивид. дѣлове В. П. Б.		1200
За наемъ, отопление и освѣтление		9743	Печалби отъ прод. тригия		2279
Делегатски (командировки)		2217	Отъ см. оценка		303458
Канцеларски		6230	Разни		18
Погашение на сградитъ и сждов.		44561	Отъ изправление на грѣшки		1758
Ремонтъ сждове		7351	Предплатенъ акцизъ и др. разности		101816
Спец. разности (химик.)		27706	къмъ произв. 1930 год.		
Данъци и акцизи		203943			
Комисионни		3285			
Разни и непредвидени		28777			
Чиста печалба 31,368 лв. се разпредѣля:					
Къмъ Резервенъ фондъ	10%	3137			
Къмъ разни фондове	7%	2196			
За възнагр. на упр. съветъ	5%	1568			
За възнагр. на кон. съветъ					
За възнагр. на служащитъ	5%	1568			
За дивидентъ на дѣловетъ по	8%	13600			
Остатъкъ		9299			
Всичко . . .		443778	Всичко . . .		443779

ГОДИШНА РАВНОСМѢТКА

за положението на смѣткитъ на 31 декемврий 1930 год.

№ по редъ	Наименование на смѣткитъ	ОБОРОТЪ		ОСТАТЪЦИ	
		Да дава	Да сема	Да дава	Да зема
1	Каса	999622	998848	774	
2	Движими и недвижими имоти	197795	44561	153234	
3	Общи преработки вино и ракия	666946	224264	442682	
4	Дебитори (длъжници)	337522	214547	122975	
5	Дѣлове въ съюзи и централи	16000		16000	
6	Дѣловъ капиталъ	1175	234046		232871
7	Резервенъ фондъ		34898		34898
8	Разни фондове несъбираеми вземания		6026		6026
9	Кредитори Върбовската Поп. Банка	556971	563465		6494
10	Българска Земл. Банка	90000	461946		371946
11	Производители	544470	695587		151117
12	Разни активи и пасиви	189672	121985	101896	34209
13	Печалби и загуби	443778	443778		
14	Всичко . . .	4043951	4043951	837561	837561

с. Върбовка, Севлиево, 31 декемврий 1930 г.

Счетоводителъ: Пеню Н. Ириновъ.

Управителенъ съветъ:

Председателъ: Свещ. Г. Георгиевъ

Членове: Никола Ив. Тиховъ, Дим Илиевъ,

Ив. Д. Касмаковъ, Мар. Йордановъ, Ник. Личевъ,

Хр. Хр. Петровъ, Минчо К. Петровъ и Минчо П.

Недѣлковъ.

Контроленъ съветъ:

Председателъ: Иосифъ С. Ганчевъ

Членове: Дим. х. Денчевъ и Ив. Б. Касамаковъ.

БЮЛЕТИНЪ

на ЛОЗАРО-ОВОЩАРСКОТО ИНФОРМАЦИОННО БЮРО — ПЛЪВЕНЪ

BULLETIN DU
Bureau D'Information viti — Pomologique
Pleven — Bulgarie.

BULLETIN DES
Informationsbüro für Wein & Obstkulturen
Pleven — Bulgarien.

Положението на пазаря.

България

Вина. И през последните две седмици положението въ пазаря на вината си остава непромънено.

Изглежда общата криза се е отразила чувствително върху консумацията.

Въ северна България ценитъ се движатъ къмъ 7—8 лева литъръ.

Въ нѣкои райони отъ южна България ценитъ сж съ 1—2 лв. по високи, обаче търсението е доста ограничено.

Очаква се едва презъ пролѣтта едно по чувствително раздвижване на пазаря.

Забелезва се въ цѣлата страна единъ значителенъ процентъ отъ болни вина главно превърнати.

Между другитъ причини това се дължи и на нехармоничния съставъ на мжстѣта, специално недостатъчните киселини.

Сливова ракия 0.55—0.58 лв. градуса франко производителя. Търсение нормално. Голѣми количества се намиратъ въ Троянъ, Севлиево, Кюстендилъ, Габрово и пр.

Джиброва ракия 0.53—0.55 лв. градуса, при незадоволително търсение.

Сухи сливи. Въ северобългарскитъ райони Троянъ, Севлиево и Габрово ценитъ сж 7.50—8 лева.

Облагородени лози. Поради голѣмата криза и въ тѣхното търсение се забелезва известно въздържание, което ще предизвика можеби и една евентуална тенденция къмъ спадане на ценитъ.

Сегашното положение е както следва:

Афузъ Али 4.5 лв.

Димятъ 3—3.5 лв.

Обикновенни винени 2.5—3 лв.

Понеже предишнитъ години нѣкои наши пениеристи сж изнасяли въ Гърция и Ромъния много неавгентиченъ материалъ, съмнително е дали ще можемъ да реализираме очаквания износъ на облагородени лози. По голѣми подробности дава всѣкога Информационното бюро.

Чужбина

Австрия. Пазаря на вината нормаленъ. По голѣмъ интересъ има къмъ вината отъ унгарски произходъ.

Швейцария. Пазаря на вината е непромъненъ, качествена стока намира добъръ пласиментъ. Внася се главно отъ Унгария, Италия и Испания.

Франция. Поради отлагане увеличението на вносното мито на вината, има известна надежда Франция да внесе по-голѣми количества отъ Унгария, Испания, Гърция и Италия.

Ценитъ се движатъ къмъ 9—10 лв. л.

Италия. Въпрѣки улесненията, които прави правителството при износа, все пакъ се чувствува въ цѣлата страна остра винарска криза.

Ценитъ на миланската винена борса вариратъ както следва:

Червени вина 6—7 лв. л.

Бѣли вина 6½—7 лв. л.

Гърция. Ценитъ на вината сж съ тенденция къмъ спадане, като износа се насочва главно за Германия и Фиуме.

Югославия. Вследствие намалението на експортната премия цѣлата търговия както и износа на вината сж значително затруднени.

При новото положение ценитъ вече не сж конкурентоспособни за износъ.

Унгария. Пазаря е замрълъ и съ тенденция къмъ спадане.

Сжщо мѣсната конкуренция е значително ограничена.

Германия. Вследствие увеличение акциза на бирата, има всички изгледи за увеличение консумацията на вината.

Внасятъ се за сега повече ефтини купажи вина, главно отъ Гърция, Унгария и Испания.

Важно за всички. Излезе отъ печатъ въ ограничено количество екземпляри брошурата „*Нашитъ десертни грозда, овощия, зеленчуци и поукитъ отъ досегашния износъ*“.

Желающитъ да получатъ брошурата, която има надъ 100 стр., да се отнесатъ своевременно до Лозаро-Овощарското Информ. бюро — Плъвенъ.

Ивж. В. Чахъровъ
секретарь на Лозаро-Овощарското
Информационно Бюро
Плѣвень

Нашитѣ десертни грозда, овощия, зеленчуци и поукитѣ отъ тѣхния износъ.

Продължение отъ брой 19.

ж) Пропагандирване масовото разширение мѣстната консумация на нашитѣ гроздови и овощни продукти.

з) Издава специаленъ периодически бюлетинъ, брошури и пр. съ които ще се просвѣщаватъ и информиратъ нашитѣ производители, а така сжщо и другитѣ заинтересовани кръгове за дейността на бюрото.

Търговскитѣ камари съсредоточили усилията си главно чрезъ Лозаро-Овощарското Информационно Бюро, въпрѣки липсата на достатъчна координирана подкрепа и съдействие отъ трана на централната властъ и нейнитѣ органи; — направиха доста за поставянето на правиленъ пѣтъ износа на лозаро-овощарскитѣ ни продукти.

Съ оскъднитѣ срѣдства давани отъ камаритѣ подъ форма на субсидии и при неохотната отзивчивостъ на нѣкои отъ отговорнитѣ кръгове, започна се усилена дейностъ и пропаганда, която допринесе задоволителни резултати и найсетне наложи чрезъ общественото мнение у насъ, на отговорнитѣ кръгове, макаръ и съ закъснение, да се замислятъ по-сериозно върху лозаро-овощарското ни производство.

Началото на българския износъ на десертни грозде започна едва отъ преди 3—4 години, така че миналогодешнитѣ резултати могатъ да се считатъ повече като опитъ.

Износътъ се е движилъ както следва:

1926 година.

За Австрия	139,839 кгр.	за	775,505 лева
За Германия	9,021 "	за	74,260 "
За Чехославия	12,962 "	за	65,022 "

Всичко 151,822 кгр.

1927 година.

За Австрия	482,632 кгр.	за	5,619,884 лева
За Германия	32,836 "	за	328,360 "
За Чехославия	14,220 "	за	122,220 "

Всичко 529,688 кгр.

1928 година.

За Австрия	911,076 кгр.	за	9,160,780 лева
За Германия	—	—	—
За Чехославия	—	—	—

Всичко 911,076 кгр.

1929 година.

За Австрия	1,658,704 кгр.	за	17,633,795 лв.
За Германия	204,450 "	за	2,944,500 "
За Чехославия	28,401 "	за	284,020 "
За Полша	12,904 "	за	124,640 "
За др. държави	12,030 "	ла	120,300 "

Понеже (както спомѣнахме и по горе), износа за първитѣ нѣколко години трѣбваше да го смѣтаме повече като опитъ, то грѣшкитѣ и дефектитѣ, правени тогава нѣмаше защо да ни обезкуражаватъ, тѣй като отъ тѣхъ смѣтахме че се взима поука и назидание, които сж гаранция за бѣдещи успѣхи.

Длъжни сме обаче веднага да констатираме съ съжаление, че не се взимаха винаги сериозно и навреме подъ внимание, както отъ отговорнитѣ кръгове, така и отъ заинтересованитѣ производители и експортѣори, препоржитѣ и съветитѣ отправяни отъ информационното бюро и лицата, които разбираха и работѣха специално за насърчение на правилния износъ на нашитѣ грозда, вина и овощия.

Разбира се, че нежелателнитѣ и печални резултати, отъ тази наша българска действителностъ, трѣбваше да се очакватъ.

До като производители и експортѣори имаха първитѣ години (1926—1929) амбицията да се явятъ на чуждитѣ пазари и представятъ въ добъръ изгледъ и форма нашето грозде, износа се развиваше и растеше нормално а нашата стока започна да се ползва вече и съ добро реноме.

И лозаритѣ отъ повечето райони отчасти свикнаха съ специалното отглеждане на лозята за получаването на качествено грозде.

Сжщо така брането и пренасянето на гроздето ставаше въ повечето случай правилно, а опаковката се извършваше отъ обучени работници, каквито въ последната година се намираха почти въ всички центрове.

Достигна се голѣмо съвършенство и въ приготвянето на опаковачния материалъ (италиански и холандски щайги) отъ многобройнитѣ работилници и фабрики, числото на които е вече достатъчно за да задоволи мѣстнитѣ нужди. Доказа се сжщо че при подобрена доброкачествена стока и образцова опаковка, нашето грозде пристига въ добро състояние до найотдалеченитѣ европейски пазари, намира добъръ приемъ и получава задоволителни цени.

Тѣй като цѣлата брошура „Нашитѣ десертни грозда, овощия, зеленчуци и поукитѣ отъ тѣхния износъ“, сжстоюща се около 120 страници е вече излѣзла отъ печатъ то спираме понататашното ѣ печатене въ лозарски прегледъ.

Желающитѣ да я получатъ, нека своевременно се отнесатъ до Лозаро-Овощарското Информационно бюро — Плѣвень.

ХРОНИКА.

Съ настоящия брой 20 се приключва XV — (930) годишнина на „Лозарски прегледъ“, брой 1 отъ следущата година ще излъзе следъ лозарския конгресъ, къмъ срѣдата на м. мартъ.

Понеже сегашния редакторъ на „Лозарски прегледъ“ Георги К. Червенковъ, заемащъ тоя постъ 928, 929 и 930 год. отказва за бждеще да го заема, то адреса на „Лозарски прегледъ“ ще се съобщи следъ конгреса. съобразно мѣстожителството на лицето, което ще се избере за редакторъ.

До съобщаването на новия адресъ всичко да се адресира до гр. Плѣвень.

Лозарската лотария ще се тегли на 8 мартъ т. г. Предупреждаватъ се за последенъ пътъ всички, на които сж изпратени лотарийни билети за пласиране да се отчетатъ нийкъсно до 28 февруарий — конгреса, като изпратятъ или лично на конгреса предадѣтъ сумитѣ — стойността на продаденитѣ билети заедно съ кочанитѣ и самитѣ непродадени билети на отчетника на лотарията **Дончо Бъчваровъ**, секретаръ на Лозарския съюзъ, площадъ „Славейковъ“ № 7, IV етажъ — София.

Който дотогава не повърнатъ непродаденитѣ билети ще се счита че сж ги продали и ще се търси стойността имъ отъ тѣхъ.

Поканватъ се лозарско-винарскитѣ кооперации и дружества да предадѣтъ на делегатитѣ си на конгреса членския си вносъ по 2 лв на декаръ лозе за да ги предадатъ на касиера на съюза въ София.

Съобщава се на лицето което е подарило на редакцията лотарийнитѣ билети № 8952 и 4436 отъ лотарията на IX Плѣвненска дивизия, че билетитѣ не печелатъ нищо, молимъ да съобщи адреса си за да му се изпратятъ.

Пепиниериститѣ — производителитѣ на облагоородени лози отъ цѣлата страна бѣха свикани на конференция отъ Минист. на Земледѣлието на 9 т. м. по въпроса да се разреши ли износа на облагоородени лози и отъ сорта Афузъ Али, който износъ е забраненъ съ законъ отъ миналата година.

Конференцията се председателствуваше отъ главния секр. на министерството г-нъ професоръ Странски. По поставения въпросъ г-нъ проф. Н. Недѣлчевъ чете рефератъ и следъ обстоенъ прегледъ на появата, състоянието и въобще условията за развитието на сорта Афузъ Али подчерта че: тоя сортъ го има въ Италия подъ името Режина (царица), въ Франция Алжиръ и Мароко подъ името Датие бейрутъ, въ Бесарабия — Алепо, Испания и пр. А въ Гърция, Ромъния и Сърбия е изнисанъ преди забраната масово вече 5 години. Така, че късно е да го запазваме само за насъ съ забрана на износа му. Въпроса за разрешение на износа му се слага не толкова защото има у насъ голѣмо производство отъ него за износъ, а защото Ромъния за да спъне вноса на българскитѣ лози слага като претексъ нашата забрана на Афузъ Али и почти забранява вноса и на останалитѣ сортове. България изнисала годишно за около 40000000 лева лози въ Ромъния и Гърция. Изнесе се че независимо отъ забраната по контрабанденъ начинъ и миналата година се е изнисало Афузъ Али. Накрай професора заключи че безсмислена и безрезултатна се явява забраната, а само спъва износа на останалитѣ сортове лози и спъва, даже убива производството на лози — поминъкъ на цѣли селища и затова намира че трѣбва да се разреши износа.

Въ сжщия списъкъ се изказаха всички пепиниеристи и поради тежкото положение, въ което ги поставя прецката отъ Ромъния настояха да се разреши износа. На конференцията бѣха канени както отъ министерството, така и отъ Лозарския съюзъ всички лозарско-винарски кооперации и дружества, обаче тѣ

въ болшинството си бѣха отговорили писмено на Лозарския съюзъ, че сж за забраната. На конференцията присъствува секретаря на Лозарския съюзъ Дончо Бъчваровъ и редактора на Лозарския прегледъ Г. К. Червенковъ. Отъ името на лозаритѣ и съюза говори Дончо Бъчваровъ, който се изказа за забраната и настоя да се не взема окончателно решение отъ министерството, до като се не произнесе и Лозарския конгресъ на 28 т. м.

Пепиниериститѣ решиха и избраха делегация, която се е явила при Министра на земледѣлието г-нъ Гр. Василевъ и е изложила исканието си да се разреши износа. Г-нъ Министра е обещалъ да стори възможното, но следъ като се произнесе по въпроса и Лозарския конгресъ.

Пепиниериститѣ присъствуващи на конференцията решиха да си образуватъ сдружение като секция къмъ лозарския съюзъ. Избраха вр. комитетъ: 1) К. Панайотовъ — Варна, 2) П. Банковъ — Сливенъ. 8) Нейко Колевъ Ст. Загора, 4) Димит. Наневъ — Перущица, 5) Ст. Станевъ — с. Михалци и 6) Н. Продановъ — с. Келефарово и др.

Натовариха комитета да издаде покана до всички пепиниеристи въ страната за конференция на 27 февр. т. г. въ София въ канцеларията на Лозарския съюзъ — София.

Свикватъ се всички пепиниеристи на конференция на 27 февруарий въ София. Сборенъ пунктъ канцеларията на Лозарския съюзъ — площадъ „Славейковъ“ № 7, IV етажъ, начало 8 часа сутринята.

Пжтуването по Б. Д. Желѣзници ще става съ 50% намаление, като всѣки се снабди съ увѣрение и лична карта отъ кооперацията, лозарското дружество или направо поиска отъ Лоз. съюзъ — София.

Отъ комитетъ.

КНИЖНИНА.

Издадена е и се получи въ редакцията брошурата „Влиянието на студѣтъ върху виното и спиртнитѣ напитки“ отъ Сим. Т. Табаковъ — Плѣвень. Цена 5 лева.

Подъ печатъ е книгата: „Експортнитѣ български сортове — Афузъ-Али и Димятъ“ — пълно описание съ упжтване за отглеждането имъ съ многобройни фигури, отъ проф. Н. Недѣлчевъ. Издава се отъ книгоиздателството Ст. Цековъ — Враца.

АЛЕКСИ СЕРАФОМОВЪ

Пепиниеристъ — гр. Ловечъ.

Продава презъ тая пролѣтъ голѣмо количество рѣзници и вкоренени необлагоородени лози отъ всички сортове. Сжщо и облагоородени американски лози строго сортирани и напълно автентични върху всички подложки съ търсенитѣ винени и десертни грозда на конкурентни цени.

ГЕОРГИ К. ЧЕРВЕНКОВЪ

ПЛѢВЕНЪ. Телефонъ 307.

Продава рѣзници, вкоренени и необлагоородени лози отъ всички сортове. Сжщо и облагоородени и укореинени лози винени и десертни сортове грозда, като Афузъ-Али, Димятъ, Хамбурски мискетъ, Перлъ де ксаба и др. Сортоветъ на подложкитѣ и гроздата сж автентични и.

За Г-нъ

Гити, Съгласие
Тук

Лозари,

Посетете масово **XI-я Лозарски конгресъ**, който се свиква въ София на 28 февруарий, 1 и 2 мартъ т. г.

На конгреса ще се четатъ реферати и взематъ решения по данъцитъ и кредита на лозаритъ.

Удостоверения за пътуване по Б. Д. Желѣзници съ 50% намаление изпраща бесплатно следъ поискване Българския Лозарски съюзъ, площадъ „Славейковъ“ № 7, IV етажъ — София.

ЛОЗАРСКАТА ЛОТАРИЯ

ще се разиграе на 8 мартъ т. г. въ София. На които сж изпратени билети за пласиране, трѣбва до конгреса, 28 т. м. да се отчетатъ като изпратятъ или лично представятъ непродаденитъ билети и сумитъ заедно съ кочанитъ на продаденитъ на отчетника **Дончо Бъчваровъ**, секретарь на Българския Лозарски съюзъ, площадъ „Славейковъ“ № 7, IV етажъ — София.

Неповърналитъ непродадени билети ще се счита, че сж ги продали и ще се търси стойността имъ отъ тѣхъ.

Лозари,

Посетете масово конгреса за да протестираате противъ голѣмитъ и непоносими данъци и акцизи!